

Cserhátszentiván 2025

**A Cserhátszentivániak 15. Világtalálkozója
2025. június 28-án,**

a falu névadójának szentelt templom török
hódoltság utáni újraépítésének 266-ik,
az új templom felszentelésének 83.
és a falu írásos említésének 760. évfordulóján

A kép jobb oldalán látszik a régi templom tornya a temetőben

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc

Itt még gyönyörűen virágzik az őszibarackfácska.
A háttérben a Középhegy és bal oldalon a Kangyikó.
Sajnos 2025 április 6-án éjjel a mínusz kilenc fokos fagy
tönkretette a virágokat, sőt a gyenge ágak is megfagytak.
Igaz, hogy Cserhátszentiván fagyzugos hely,
ám az egész országban nemcsak az őszibarack és a
sárgabarack nagy része fagyott el, hanem sok más
gyümölcsfát is jelentős kár ért.

Cserhátszentiván 2025

**A Cserhátszentivániak 15. Világtalálkozója
2025. június 28-án,**

a falu névadójának szentelt templom török
hódoltság utáni újraépítésének 266-ik,
az új templom felszentelésének 83.
és a falu írásos említésének 760. évfordulóján

C SERHÁTSZENTIVÁN

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc

Tartalomjegyzék	Oldal
Belső borító	1
Tartalomjegyzék	2
Előszó 2025.....	4
A 14. Világtalálkozó 2024. június 22. (Továbbiakban VT14)	
VT14. Előkészületek.....	6
VT14. Érkezés és regisztráció	10
VT14. Szentmise a Kisboldogasszony templomban	12
VT14. A szentmise után a templomkertben.....	26
VT14. Megemlékezés a temetőkben.....	32
VT14. Ebéd	44
VT14. Zenei program. Cservölgyi Nándor furulyajátéka	50
VT14. Gyermekrajz kiállítás	53
VT14. Pillanatképek. Gyerekek a találkozón.....	68
Világtalálkozánk 2024 Sándor Rezső verse.....	73
Választás 2024.....	74
Méltó helyre került az evangélikus harang	76
Árkon bokron túra a Bézmán át	78
Halak a patakban	84
Kollázs órák	87
Filmvetítés és más programok a művelődési házban	93
Falunap Vendégség	99
Új betlehem Alsótoldon.....	107
Hátizsákkal a Balaton körül 2023-2024	109
Adatok a falu és az evangélikus harang történetéhez	118

Angyalkert tábor. Fűszernövény kert a táborozók öröme.....	127
Jégverem Cserhátszentivánon	130
Megújult a templomkert.....	132
Diplomafilm forgatása Cserhátszentivánon 2024	136
Jászárokszállási zeneiskola tanulói harmadszor az Angyalkertben	141
Kirándulás a Hármashatár-hegyre 2024. július 24-én.....	144
Ajtókoszorúk készítése a cserhátszentiváni erdő-mező ajándékaiból ..	146
Elsőáldozás Cserhátszentivánon 2024.....	149
Solti Mónika és Ludmán László házat építettek	152
A TÉBLÁB Kenderkőc csoportja az Angyalkertben 2024.....	161
Ferenc pápa apostoli áldása Dr. Szalay Ferenc részére	165
Húsvéti locsolás Szentivánon 2025	166
Cserhátszentiván és a világháló.....	178
Cserhátszentivánért Alapítvány.....	180
Köszönetnyilvánítás.....	182
Meghívó a Cserhátszentivániak 16. Világtalálkozójára	183
Jegyzet	184
Impresszum	184

Előszó 2025

Sorozatban immár a tizenötödik „sárga könyvet” tartja kezében a kedves olvasó, ami mindig június utolsó szombatján, a falu védőszentjének és névadójának, Keresztelő Szent Jánosnak az ünnepén, a török hódoltság után az ő tiszteletére újjáépített templom 1759. évi felszentelésének évfordulóján, a Cserhátszentivániaiak 15. Világtalálkozója alkalmából jelenik meg. A könyv borítóján szereplő évszám most is a megjelenés évét jelöli, a tartalom azonban a két találkozó közötti, tehát júniustól júniusig tartó időszakot öleli fel.

A könyv tartalma most is igen színes és gazdag. Részletesen beszámolunk a 14. világtalálkozó eseményeiről, a szentmiséről, a temetők katolikus, evangélikus és izraelita sírjainál tett megemlékezésekről, az ebédről, a gyermekrajzkiállításról. A világtalálkozó eseményeiről szóló beszámolókat VT14-mal jelöltem.

2024-ben is a templomkertben volt a sikeres, jó hangulatú találkozó. Köszönet Bokros Levente plébánosnak.

A világtalálkozóknak és a „sárga könyvnek” egyik nagy értéke, hogy hogy nem csak a távoli vagy közeli rokonok találkozását teszik lehetővé, hanem azt is, hogy új kapcsolatok jöjjenek létre, új barátságok szövődjenek.

Persze nem lehet elhallgatni a falu gondjait sem, köztük a lakosság öregedését és fogyását. Szerencse, hogy sok házat eladtak, rendbe is hozták, de a vevők általában nem laknak állandóan itt. Mégis örülni kell, hogy a házakat felújítják, a kerteket többnyire gondozzák. Vannak, akik rendszeresen jönnek, minden hétvégéjüket itt töltik.

Örülök, hogy többen küldtek írást az életükről, munkájukról, arról, hogy hogyan lettek cserhátszentivániaiak, hogyan járulnak hozzá a falu életének színesedéséhez, és a faluhoz kötődő eseményekről. Köszönet

érte. Öröm látni, hogy a gyerekek, a következő generáció tagjai között hogyan szövődnek barátságok. Mindez bizakodásra ad okot.

A képek az emlékezet mankói. Most is sok színes fénykép került a könyvbe, amelyeken sokan fedezhetik fel saját magukat, rokonaikat, ismerőseiket. A sorozat könyveit összehasonlítva jól láthatjuk a gyermekek növekedését, s a felnőtteken az idő múlását. A könyvek sikerét mutatja, hogy még a találkozó után is sokan kérnek példányt rokonaik, barátaik részére.

Arra biztatok mindenkit, hogy ha van olyan élménye, története, dokumentuma, ami közérdeklődésre tarthat számot, juttassa el hozzám, hogy a következő kiadványba beszerkesztve közkinccsé tehessük. Már nem újdonság, hogy ez a könyv a világhálón is olvasható. <http://cserhatszientivan-konyv.felabor.hu>

Itt is, de a könyv végén külön is köszönetet mondok mindazoknak, akik közvetlenül, vagy közvetve hozzájárultak ennek a kiadványnak a megjelenéséhez. Kiemelten megköszönöm Andorkó Ferenc technikai segítségét és külön Lancz Edina lektori munkáját

Kellemes időtöltést, a lokálpatrióta értékek megőrzését és gyarapítását kívánom minden kedves olvasónak.

Cserhátszentiván, 2025. június 5.

*Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára
Budapest-Cserhátszentiván
szalay.ferenc@semmelweis.hu*

VT14 Előkészületek

A világtalálkozó nevet kezdetben azért kapta a találkozó, mert valóban az egész világból, Németországból, Ausztriából, Franciaországból, az USA-ból, az Egyesült Királyságból (Anglia) jöttek haza a Cserhátszentivánról elszármazottak és rokonok. Sajnos az idő múltával sokan meghaltak, illetve nem tudtak eljönni, de hagyományból megmaradt a világtalálkozó elnevezés.

Ebben az évben kényszerűségből nem június utolsó szombatján, hanem egy héttel korábban, június 22-én volt a találkozó, aminek a helyszíne a templomkert volt.

Az előkészületek, mint mindig, most két részből álltak. Az első a szellemi rész, a találkozó megtervezése, a meghívó elkészítése és kiküldése, a második rész a helyszín technikai előkészítése volt a találkozó előtti napon, június 21-én pénteken.

A nagy sátor felállításában, valamint az asztalok és padok elhelyezésében Cservölgyi Zoltán és fia, Cservölgyi Szabolcs, a most is jó erőben lévő, 92 éves Balás István és Trencsényi Csaba jeleskedtek. Murányi Gyula, a találkozó ötletgazdája és motorja, hűtött üdítő italokról gondoskodott, ami igencsak jól esett a nagy melegben. A padok és asztalok egy részét az önkormányzat adta kölcsön, a művelődési házból hozták fel Siraky Attila polgármester segítségével. A művelődési házból hozták fel a két, múzeumi színvonalú poszterállványt is, amelyekre másnap a gyermekrajzok kerültek elhelyezésre a templomban a bejáratnál jobbra és balra.

Szalay Ferenc professzor elhozta és megmutatta, hogy mit fognak kapni a résztvevők. Zöld textúrák szatyorba kerül az alkalomra megjelenő, sorozatban 14-ik sárga könyv, ami a legutóbbi találkozó óta eltelt eseményeket is tartalmazza.

Hazaérkezett Bokros Levente plébános úr, aki a nagy sátrat, több asztalt és a hozzátartozó padokat kölcsönözte, s aki jelezte, hogy másnap, a találkozó után református esküvő lesz a templomban, ami

kivételes eseménynek számít. A rákövetkező napon pedig pappá szentelések évfordulója alkalmából lesz ünnepség.

Megérkezett Dr. Lakatos Ábel Péter és felesége Konnerth Zita, valamint 10 éves fiuk, Lakatos Artúr Frank, aki elhozta a templom, általa kartonból készített, nagyszerű makettjét. Jól látható helyen, a szószék karfáján került elhelyezésre. A szülők hoztak egy karton márkás bort. Murányi Gyula az első találkozó alkalmával néhány résztvevő túlzó alkoholfogyasztása miatt úgy döntött, hogy a találkozókon ne legyen szeszesital. A finom palackos borokat misebor céljára a plébános úrnak adták át.

Estére a kánikulai nagy meleg valamelyest enyhült, és minden készen állt a másnapi eseményre.

Templom a templomban.

A szószék karfájára került a 10 éves Lakatos Artúr Frank által készített, kartonból készült nagyszerű makett.

A templom kert kapujához vezető út bal oldalán a nemzeti színű zászló, a nagy szikla kövek között az emléktábla felirattal és virággal:

HALOTTAINK
A HÁBORÚK ÉS AZ
IGAZSÁGTALANSÁG
ÁLDOZATAINAK EMLÉKÉRE

Amíg nem készült el a művelődési ház kertjében a hősök és az áldozatok emlékműve, addig ennél táblánál történtek a közösségi megemlékezések.

Összeállította Dr. Szalay Ferenc

VT14 Érkezés és regisztráció

A regisztrációt követően minden érkező résztvevő, miután ellenőrizte adatait, kapott egy sárga nyakpántra akasztható névtáblát, egy zöld színű textúrás szatyrot, abban a Dr. Szalay Ferenc által írt és szerkesztett, sorozatban immár a tizennegyedik „sárga könyvet”, aminek a címe Cserhátszentiván 2024.

A regisztrációs asztal a plébánia épületének nyitott tornácán volt. Itt fogadta az érkezőket Dr. Boruzs Mariann bírónő és lánya, Pummer Petra, akik, mint évek óta mindig, jókedvűen, kedvesen köszöntötték a résztvevőket. Cservölgyi Csilla, miután egyetemi kötelezettségeinek eleget tett és így diplomát szerzett, idén ismét csatlakozott a regisztrációs csapathoz. A munkát Andorkó Ferenc segítette.

A nap végén derült ki, hogy összesen 152 név került fel a lapokra. Az adatok, a lakcím, telefon és e-mail cím megadása segíti a kapcsolattartást, hogy jövőre is időben lehessen értesíteni mindenkit.

A vidám regisztrációs csapat. Balról: Dr. Boruzs Mariann bírónő és lánya, Pummer Petra Budapestről és Cservölgyi Csilla Cserhátszentivánról. A bal alsó sarokban látható az önkéntes hozzájárulások gyűjtődobozza.

Érkeznek a résztvevők. Hátterben a nagy sátor egy részlete.
Zajlik a regisztráció a plébánia épületének tornácán.

A később érkezőket is kedvesen, vidáman fogadta Dr. Boruzs Mariann, aki Budapesten bírónő, s aki évek óta részt vesz a világtalálkozókon.

Régi cserhátszentiváni család sarja Gyürky Mária, aki a pedagógus barátnője által készített kézműves ajándékokat kínálta.

VT.14. Szentmise a Kisboldogasszony templomban

A szentmise most is az 1942 őszén felszentelt Kisboldogasszony templomban volt megtartva. A templom, amely a második világháború ideje alatt, hat falu összefogásából, Bándi Tibor fiatal pap kezdeményezésére és szervezőmunkájának eredményeként épült fel, a közelmúltban felújításra került.

A munkálatok során két örömteli változás történt a templom épületében. Az egyik, hogy a hívek adományainak köszönhetően új festést kapott a templombelső. Szép világosak lettek a falak.

A másik szembetűnő változás a több mint 100 éves passió-képek restaurálás utáni látványa. A képeket annak idején a hívek adakozásából egy müncheni kegytárgyfestő-műhelyből vásárolta az egyház. A 2011-es villámcsapás utáni templomtűzet követően csak egyszerű tisztítás, a korom eltávolítása történt.

Most szakszerű, igazi restaurálást történt. Sajnos a restaurátorművész a munka elvégzését követően meghalt, ezért rá is emlékezünk a képek megtekintésekor. A színek ragyognak, a keresztút állomásait könnyű követni.

A passió-képeket egy régi sárga könyvben már bemutattuk, de jövőre egy új fejezetet szánunk nekik.

Bokros Levente plébános mutatta be a szentmisét. A kántori szolgálatot a tavalyelőtt vásárolt orgonán Langstadler Krisztina nyújtotta.

A résztvevők nem csak Cserhátszentivánból, hanem az ország számos részéből érkeztek, de mindenkinek volt valamilyen kötődése a faluhoz. Volt, aki itt született, volt, aki életének egy részét töltötte itt, aki innen származott el, volt, akinek az ősei, rokonai éltek és élnek itt, voltak, akiket baráti szálak kötöttek és kötnek a faluhoz és az itt élőkhez.

Amint a fényképeken látható, a kisgyermektől kezdve az iskolásokon át a felnőttekig minden korosztály képviseltette magát. Legidősebb résztvevőként a 92 éves Balás Istvánt köszönthettük.

Az olvasmányt és a szentleckét most is Pálmai Éva olvasta fel. Az evangélium felolvasása után a szentbeszédet Bokros Levente atya tartotta. Szokásához híven nem a szószékről, nem az oltár melletti emelvényről beszélt, hanem a padosorok között, közvetlenül a hívek mellett mondta el gondolatait.

A jól felépített szentbeszéd egyszerre volt gondolatébresztő, intellektuális, és a hívekhez szóló közvetlen hangvételi, aktualitásokra is utaló beszéd. Megköszönte a hívek támogatását, ami lehetővé tette a templom kifestését, és elmondta a passió-képek restaurálásának történetét. Az atya saját élményét, a hagyatéki tárgyalásra történő utazásának izalmát is beépítette szentbeszédébe. A szentmise mint igazi közösségi esemény minden résztvevőre hatással volt.

Az énekek rendjét, ami nem csak a szentmise idejére, hanem a temetői megemlékezésekre is vonatkozott, Murányi Gyula (Gyuszi) állította össze, a kinyomtatott kottákat pedig mindenki megkapta.

A szentmise után Szalay Ferenc professzor tolmácsolta Marton Zoltai püspök szóbeli köszöntését, aki egyéb elfoglaltsága miatt személyesen nem lehetett jelen. A professzor ismertette a találkozói további programját is.

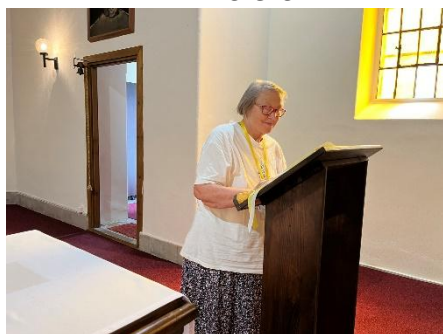
A szószék korlátjára került és így igen jól látható Lakatos Artúr Frank 10 éves iskolásnak a templomot ábrázoló, kartonból készített nagyszerű makettje, amely egyébként a tavalyi sárga könyv hátsó borítóján is látható.

Bokros Levente atya hagyományt teremtett azzal, hogy több külföldi példát követve a szentmise után nem vonult el a sekrestyébe, hanem a templomajtóban állva egyenként köszöntötte a távozó híveket. Mindenkihez volt egy kedves szava. A pasztorációs munkának, a közösségépítésnek fontos elemét tapasztalhatták meg a hívek.

Balra: A szentmise előtt a sekrestyében. Bokros Levente plébános, Bakayné Noskó Gizella és Sándorné Noskó Erzsébet.

Jobbra: Kristók Tamásné Percze Anikó, Percze Istvánné Margit, Percze István és Szalayné Pintér Margit

A szentleckét Pálmai Éva, az evangéliumot Bokros Levente plébános olvassa.

Az evangélium felolvasását mindenki állva hallgatja.

A fenti képeken a hívek állva hallgatják az evangélium felolvasását.
Kis és nagy gyerekek a jobboldali képeken.

Balra lent: Fodorné Zsuzsa és Fodor Lászlóné Enikő szakácsnők, akik Zagyvaszántóról érkeztek, a készülő babgulyást Fodor Lászlóra bízva bejöttek a szentmisére.

Sokan felismerhetik magukat.
Jobb oldali lenti kép: Bokros Levente atya szokása szerint a
 szentbeszédet nem a szószékről, nem a pulpitusról, hanem a
 padosorok között, közvetlenül hívek mellett tartja.

Bal oldali képen Zeller Bea készít fényképfelvételeket.

Az orgonánál Langstadler Krisztina teljesítette a kántori szolgálatot.

Corpus Cristi, azaz Krisztus teste, mondja a pap, amikor az ostyát átadja. A szentáldozás fontos eseménye a szentmisének.

Van, aki az ostyát kézbe kéri.

Sokan áldoztak. Az atya felkészült, volt elég ostya.

A szentáldozás ideje alatt is szólt az orgona.

Langstadler Krisztina kántornő vezette az éneket.

A szülők boldogok, a kisgyermek csodálkozó szemmel néz. Bal oldalon Cservölgyi Zoltán, akinek aktivitása, a közösségért végzett munkája nélkülözhetetlen volt a találkozó sikeréhez.

A padokat megtöltötték a résztvevők. A lenti képen elől Lord Angus, Lord Fiona, Lord Eszter és a rokon Balás István.

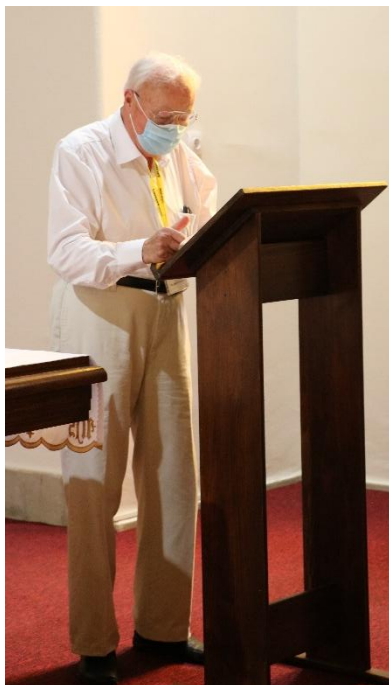

Bokros Levente atya hagyományt teremtett azzal, hogy több külföldi példát követve a szentmise után nem vonult el a sekrestyébe, hanem a templomajtóban állva egyenként köszöntötte a távozó híveket.

Mindenkihez volt egy-egy kedves szava.

A restaurált passió-képeket jövőre külön fejezetben mutatjuk be.

A szentmise után Dr. Szalay Ferenc tolmácsolta Marton Zsolt váci püspök szóbeli köszöntését és ismertette a találkozó további programját

*Összeállította Dr. Szalay Ferenc
Andorkó Ferenc, Zeller Bea és Szalay Ferenc felvételei
felhasználásával*

VT14 A szentmise után a templomkertben

Az itt következő fényképeken látszik a korábban felújított templomlépcső, a templomból kijövő résztvevők, a sátor és az asztalok, padok, a találkozások, és Kalász Tamás autentikus népzenei játszó együttese.

Talán nem mindenki tudja, hogy a régi, már-már romos templomlépcső felújítása, biztonságossá tétele és díszburkolattal történő ellátása részben a világtalálkozóknak, a találkozók szervezőinek köszönhető.

A templomból kifelé, a lépcsőn lefelé jövet.

Jó hely fényképek készítésére.

Az is látszik, hogy a fal mellett van egy biztonságot nyújtó korlát, amibe lehet kapaszkodni.

Külön öröm, hogy a találkozót jelenlétével idén is megtisztelte Skuczi Nándor, a Nógrád megyei közgyűlés elnöke, aki elismerően nyilatkozott, és maga is készített fényképeket.

Bal oldali képen balról: Percze István és felesége Margit Rimócról, Balás István a falu legidősebb férfi lakosa, aki most 92 éves, középen Skuczi Nándor a Nógrád megyei közgyűlés elnöke, fehér sapkában Dr. Szalay Ferenc a találkozó egyik szervezője, a sárga könyvek írója és szerkesztője, Kristók Tamásné Percze Anikó, a Hollókői Castellum szálloda gondnoka és Sándor Rezső, aki Cserhátszentivánon született. *Jobb oldali képen:* a résztvevők egy csoportja. A mise után alkalom nyílt beszélgetésekre is.

Balról: Percze István és felesége, Margit Rimócról, Balás István és Skuczi Nándor, a Nógrád megyei közgyűlés elnöke.

A sátor alatt játszó gyerekeket Skuczi Nándor fényképezi

Kalász Tamás és együttese egész nap autentikus népzenet játszott mindenki örömére.

Sajátos hangzással szólt a tekerőlant, azaz a nyenyere. Ifj. Andorkó Ferenc, aki zongorázni tanul, kíváncsian nézi, hogy mi is az a számára még ismeretlen hangszer.

Kalász Tamás együttese váltott hangszereken is játszott.

Szalayné Pintér Margit és szemben Balás Istvánné Olga, aki az ebédhez a kenyerekről gondoskodott a Mozaik Bt ajándékként.

Bocsor Ede Hódmezővásárhely-Cserhátszentiván képviselőjében és Cservölgyi Zoltán, aki nélkül nem lehet világtalálkozót szervezni. A jobb oldali képen Zeller Beatrix, a találkozó egyik fotóriportere. A háttérben a kék pavilon alatt az „Alsótoldi Faló” kínálta portékáit.

Találkozások, beszélgetések.
A bal oldali képen Litauszki Zoltán és felesége a kis Jankával. A család azóta négytagúra bővült.

A gyerekek örömeire kiscicák is figyelték a résztvevőket.

VT14. Megemlékezések a temetőkben

a katolikus, evangélikus és zsidó síroknál

Katolikus és evangélikus sírok

A világtalálkozók alkalmával most tizennegyedik alkalommal emlékeztek meg a résztvevők az ősokról, az elődökről. A temető-dombon a török hódoltság után újjáépített, 1759-ben a falu névadójának, keresztelő Szent Jánosnak, azaz Szent Ivánnak szentelt templom megmaradt műemléki tornya mellett lévő katolikus és kisebb számú evangélikus síroknál emlékeztünk meg az elhunytaktól. A temető észak-keleti részén lévő **közös katonasírban hősi halottak** nyugszanak. Mert a háborúban meghalt katonák mind hősi halottak. Úgy tudni, hogy a szovjet hadsereg ki tudja milyen nemzetiségű hat katonája mellett egy német katona maradványait is rejti a közös sír.

Elhelyeztük a megemlékezés koszorúját a templomtorony falán az első találkozó alkalmával elhelyezett márványtáblán.

Első alkalommal szólalt meg a temetőben a régi evangélikus harang, amelynek több mint százéves történetét Murányi Gyula ismertette. Maga harang néhány héttel korábban Sikary Attila polgármester közreműködésével, az ő ötlete alapján került a temetőben a ravatalozó előtt kialakított, fedett, oldalt nyitott kiugró előtető szerkezetébe. A harang történetét ebben a könyvben külön fejezetben mutatjuk be.

Megkaptuk a Murányi Gyula által kiválasztott és fénymásolatban kézhez vehető énekek kottáját. A koszorúkról, mint minden évben, most is Gyszi gondoskodott.

Elénekeltek az „Erdő mellett estvéledtem” kezdetű magyar népdalt, amelyet Kodály Zoltán gyűjtött 1922-ben a Cserhátszentivánhoz közeli Nógrád megyei Pásztón az első két versszakkal együtt. A harmadik versszak Szegedről való. Kodály Esti dal címen dolgozta fel a dalt, 1938-ban gyermek-, 1939-ben vegyeskarra.

1. Erdő mellett estvéledtem,	2. Én Istenem, adjál szállást,	3. Adjon Isten jó éjszakát,
Subám fejem alá tettem,	Már meguntam a járkálást,	Küldje hozzánk szent angyalát,
Összettem két kezemet,	A járkálást, a bujdosást,	Bátorítsa szívünk álmát,
úgy kértem jó Istenemet.	Az idegen földön lakást.	Adjon Isten jó éjszakát.

Jelképesen megöntöztük a 14 évvel ezelőtt, az első világtalálkozó alkalmával ültetett vadgesztenyefát, amely a sok viszontagság, a szarvasok kártétele és a szárazság ellenére szépen fejlődik.

Ezután a néhány száz méterrel odébb, a Peleckén keletre lévő **izraelita temetőben tartottunk megemlékezést.** A Memento Mori emlékműnél elhelyeztük az emlékező szalagokat és ősi zsidó szokás szerint a köveket.

Az odavezető utat szépen előkészítették, a sírok körül a fűvet levágták, látszott a gondos kezelés. Köszönet érte.

A mező fehérlett a 60-80 cm magasra nőtt egynyári seprence (*Erigeron annuus*) virágaitól, de sok más mezei virágot is lehetett látni. Amióta nincs legeltetés a területen, a mező képe megváltozott a korábbihoz képest.

Különleges élmény volt, hogy a megemlékezés idején, éppen, amikor, Dr. Szalay Ferenc a temető, a sírok történetéről beszélt, a régi kálvária körüli erdőből négy szarvasbika bukkant elő, s szaladt nyugati irányba. Az agancsuk már készen volt. Sikerült fényképen is megörökíteni az eseményt.

Ezután mentünk le az ebédhez, amit időközben a szorgos kezek, ügyes szakácsok elkészítettek. Erről is láthatunk fényképeket ebben a kiadványban.

Dr. Szalay Ferenc professor emeritus

Az 1759-ben épült templom megmaradt, műemléki tornyán az első világtalálkozó alkalmával, 2009-ben elhelyezett emléktáblát minden évben megkoszorúzzák a világtalálkozó résztvevői. Ebben az évben a 14. alkalommal történt koszorúzás alkalmával a koszorút a falu legidősebb férfi lakosa, a 92 éves Balás István és sógora, Sándor Rezső helyezte el.

A résztvevők egy csoportja. A háttérben a Középhegy, jobbra a torony, rajta az emléktábla és a koszorú.

A résztvevők egy csoportja. A kereszt mögött a Bézma hegye látszik.

A torony és a nagy fa között. A háttérben távol a bokri hegyek

Percze István, Murányi Gyula és fényképezőgéppel Sándor István

A közel 150 éves evangélikus harang hosszú idő után lett látható.

Nem volt könnyű ebben az évben felszerelni.

Siraky Attila polgármester maga is aktívan részt vett a munkában.

A harang nagyon szépen szólt.

A harang és a cserhátszentiváni evangélikusság történetét Murányi

Gyula ebben a könyvben külön fejezetben ismerteti.

Csoportkép a temetőben a ravatalozó előtt

A megmaradt templomtorony keleti oldalán az ajtó régen a templom bejárata volt. Jobb oldalon Dr. Szalay Ferenc megöntözi az általa az első világtalálkozó alkalmával ültetett emlékfát. Látszik, hogy a vadgesztenye csemete a károk ellenére méretes fává növekedett.

Látkép a temetőből déli irányba. Balra a középhegy látható

Balra a megmaradt műemléki templomtorony, középen a résztvevők egy csoportja és a ravatalozó, jobbra a műemléki, több, mint 200 éves tölgyfa kereszt a korpusszal

A gyermek mindenhol feltalálja magát, talál játékokat. Ez esetben, amint a felirat mutatja, Cserhátszentiván tulajdonát képező öntözőkanna lett a játék eszköze.

A képen Sejben Anita és kisgyermek, Szabó Kende a temetőben, a nagy fa tövében.

A temetőben több helyen is virágzik a rózsza.

Útban a zsidó temető felé. Látszik, hogy az odavezető utat széles sávban előkészítették. Köszönet érte.

Érkezés a temetőbe, ahol látszanak a megmaradt sírkövek.
A fű levágva, a sírkert szépen gondozott. Köszönet érte.

Az odavezető út jobb és bal oldalán hatalmas mező fehérlik az egynyári seprence (*Erigeron annuus*) virágaitól. Amióta nincs itt legeltetés, azóta megváltozott a kép.

A nagy melegben jólesik a víz. A fejfák egy részén elől héber felirat, a másik oldalon német, majd magyar szöveg.

Dr. Szalay Ferenc ismerteti a temető és a Memento mori emlékoszlop történetét, amelynek lábánál egy virágot nem tartalmazó koszorú és az emlékszalagok elhelyezése után zsidó szokás szerint a temetőn kívülről hozott köveket helyeztünk el.

Valami történik ott, mutat rá Bácsalmási Erika, és a szemek arra szegeződnek. Négy szarvasbika jött elő a régi kálvária körüli erdőből és szaladt nyugat felé. Andorkó Ferencnek és Zeller Beának sikerült lefényképeznie őket.

Gímszarvasok (*Cervus elaphus*) a Peleckén. Először csak kettő, azután még kettő, összesen négy szarvas futott át.

Csoportkép a zsidó temetőben. Még karon ülő gyermek is volt ott.

A csoportképről hiányzik Andorkó Ferenc, akit itt látunk fényképezőgépével, mert ő volt az egyik fotoriporter, és ő készítette a fenti felvételt is.

Az egynyári seprence mellett ott a kis ezerjófű (*Centaurea erythraea*) és rajta egy kardfarkú lepke (*Iphiclides podalirius*)

VT14. Az ebéd

A szentmise és a temetői programok után következett az ebéd, ami a templomkertben volt, s ami szabadban készült ételekből és a résztvevők által hozott édes és sós süteményekből állt, s amit a nagy sátor és a garázs beálló előtt elhelyezett asztalokon lehetett elfogyasztani.

Az előkészületek persze már előző nap megtörténtek. Erről külön fejezet szól. Siraky Attila polgármester gondoskodott a részben önkormányzati tulajdont képező összecsukható asztalok és padok felszállításáról, valamint Bokros Levente plébános atya is asztalokat és padokat bocsájtott a rendezvény számára.

A nagy sátor is az egyház tulajdona, ami igen jó szolgálatot tett, mert két alkalommal, reggel és koradélután volt, szerencsére csak rövid ideig tartó, de felfrissülést hozó eső.

A menü három fő ételből és főtt burgonya köretből, kovászos uborka savanyúságból állt. A zagyvaszántói zöldségkereskedő Fodor László és családja a nagy üstben finom babgulyást készített, amihez az Apci Hús Kft., személy szerint Klajcsovics Ferenc által ajándékozott húst használta. Nagy sikere volt, többen kértek repetát.

A választék bővítéseként a másik üstben finom nyúlporékolt készült a LAB Nyúl Kft, személy szerint Kustos Károly által ajándékozott húsból, s amit családja és Fichitiu Mónika vezetésével egy csapat készített el. Ennek a különlegességnek számító ételnek is nagy sikere volt, mind elfogyott.

Meglepetés volt a Fodor László és csapata által készített vegán lecsó, amiben a paprika kínaisan roppanó maradt. Ez az étel is nagyon ízletes volt.

Sokféle sós és édes süteményt hoztak az asszonyok. Nem csak a gyerekek fogyasztották szívesen.

Szénsavas és szénsavmentes ásványvízről Murányi Gyuszi gondoskodott, de a Toldi Faló pavilonban más fajta üdítőitalokat lehetett vásárolni.

A finom, előre szeletelt kenyeret az Ecsegi Pékség sütötte, a falu egyetlen kiskereskedése, a Mozaik Kft tulajdonosa és munkatársai, Balás István (Setyó) és felesége Olga juttatta el a találkozók résztvevői számára.

A képen Fodor László, a Zagyvaszántói Paradicsom Zöldségbolt tulajdonosa, az ottani polgárőrség parancsnoka, aki ebben az évben is főszakács volt, a babgulyás és a vegán lecsó készítője.

A nagy üst mellett Fodor László édesanyja Zsuzsa és felesége Enikő a Cserhátszentiván címere alatt a Világtalálkozó feliratú kötényben.

A jobb oldali képen: Már el is készült a finom babgulyás.

A résztvevők sorban várják a kiszolgálást.

Volt, aki a családjára is gondolva, nagyobb edénybe kérte az ételt. Mindenkinek ízlettek a finom étek. Az ecsegi pékség finom kenyeire, amit a Mozak BT tulajdonosai, Balás István és felesége ajándékoztak, jól illett a babgulyáshoz, amint az a jobb oldali alsó képen is látszik.

A nagy sátor alatt felállított asztalokon fogynak a finom ételek.

*A bal oldali képen: Jó ebédhez szól a nóta. Kalász Tamás együttese az ebéd alatt is gondoskodott a muzsikaszóról.
A jobb oldali képen: A kislánynak is ízlett az étel.*

Az alsótoldi nyúlörköltet készítő csapat Fichitiu Mónika és Gianini vezetésével készítette a nagy sikerű ételt. A tisztított és feldarabolt előkészített húst, a LabNyúl Kft ajándékát, készen hozták. A képen látszik, hogy sok hagyma, fokhagyma, zöld- és piros paprika került a háttérben lévő üstbe. A köret főtt burgonya volt.

Cservölgyi Zolinak a figyelme mindenre kiterjedt. A jobb oldali képen Szabó János barátjával, akivel a korábbi évek találkozóin maguk is főztek.

Fodor László Zagyvaszántóról nem csak ételekhez való nyersanyagot, hanem a technikát is hozta utánfutón. A képen László és édesanyja Zsuzsa, valamint az általuk felállított pavilon alatt a nagy üst, a sárga műanyag vödrök, hátul a fűszerek láthatók. Mindez a plébánia épület sarka és a háttérben látható, a zarándokoknak is szolgáló konyha és fürdőszoba épülete között.

VT14. Zenei program

Cservölgyi-Urbán Nándor furulyajátéka

Ebéd után Cservölgyi-Urbán Nándi, aki 9 éves, az idén is megörvendezettette furulyajátékával a hallgatóságot. Tavaly óta igen sokat fejlődött. Nem csak a zenei biztonsága, muzikalitása, zenei átélése, hanem bátor kiállása is javult. Ebben sokat segített a Pásztói Rajeczky Benjamin Alapfokú Művészeti Iskola, ahol harmadik éve tanul furulyázni Tóth Péter tanár úr irányításával.

Az idén egy nehéz darabot, Beethoven Sonatina című művét adta elő. Eredetileg úgy tervezték, hogy tanára zongorán fogja kísérni. Szinte az utolsó pillanatban derült ki, hogy ez nem lehetséges a tanár úr elfoglaltsága miatt. Találtak azonban egy megoldást. A zongorakíséretet digitalizált formában felvették és ezt a zongorajátékot Zoli egy JBL típusú hangszórón játszotta le. Nándi erre a felvételre játszott élőben

A zongorakíséretet sugárzó készüléket édesapja, Cservölgyi Zoli kezelte. Sokat kellett gyakorolni, hogy szinkronban legyen a két hangszer. Sikeredt.

A játék elején eleredt ugyan az eső, de szerencsére csak rövid ideig tartott, s az ifjú művész nem hagyta magát zavartatni. A közönség elismerő tapsal köszönte meg a nagyszerű zenei produkciót.

Az előkészület. Nándi barátja, Lakatos Artúr Frank készíti elő és tartja a kottát, hogy a szél el ne fújja.

Itt látszik, hogy a zongorakíséretet Nándi édesapja, Cservölgyi Zoltán adja magnetofonról. Nem volt könnyű a két szót szinkronizálni. Sokat gyakorolták, sikerült. Nándi remekül alkalmazkodott.

Reméljük, hogy jövőre ismét hallhatjuk az ifjú művészelőt.

Cservölgyi-Urbán Nándor furulyázik, mellette az édesapja fehér sapkában, kockás ingben a magnetofont kezeli, s amivel a zongorakíséretet biztosította

A sikeres produkció után Cservölgyi Zoli mosolyogva fogadja az elismerő tapsot.

VT14. A gyermekrajz-kiállítás képei és azok elemzése

A korábbi évekhez hasonlóan ebben az évben is volt gyermekrajz-kiállítás. A gyermekek alkotásai igényes, fehér háttérrel adó múzeumi poszterállványokon kerültek bemutatásra a templom bejáratánál hátul jobb és bal oldalon. A rajzokat reggel helyeztük el, s egész nap megtekinthetők voltak.

A rajzok közös megbeszélése, elemzése ebéd után történt. Dr. Szalay Ferenc kérdéseire válaszolva a gyerekek elmondták, hogy mit is ábrázoltak alkotásaikon, s miért választották az adott témát. Mindig nagy öröm a gyermekek rajzait látni, hiszen azok a lélek tükröi, amelyekből a gyermek sajátos látásmódja, gondolat- és érzelemvilága, érdeklődése, vágyai is kiolvashatók. A kicsik rajzai főleg a közvetlen környezetet, a családtagokat, saját magukat és a mesék világát idézik, a nagyobbak alkotásain megjelennek a villamosok, vonatok, autók, a televízióban látott, hallott események és a fantázia világa.

Az évről évre megrendezett kiállításon jól nyomon követhető az egyes gyermekek rajzkészségének fejlődése. A lentebb bemutatott rajzok is mutatják a fejlődést, s az új rajzok összehasonlítás alapjai lehetnek a jövőre vonatkozóan.

A szülők, nagyszülők és az érdeklődők élvezettel hallgatták a gyermekek válaszait, kommentárját. Minden gyermek nyertes volt. Reméljük, hogy a gyermekrajz-kiállítás szép és hasznos hagyománya folytatódik, s a jövőben újabb gyermekek is lesznek, akiknek az alkotásait élvezhetjük a világtalálkozók alkalmával. Lentebb bemutatjuk a kiállítás közös megtekintéséről készült fényképeket, amelyeket Andorkó Ferenc készített.

*Összeállította Dr. Szalay Ferenc
Budapest - Cserhátszentiván*

Először a templomban hátul, a bejáratától jobbra lévő poszterállványon lévő képeket tekintettük meg és elemeztük a gyerekekkel.

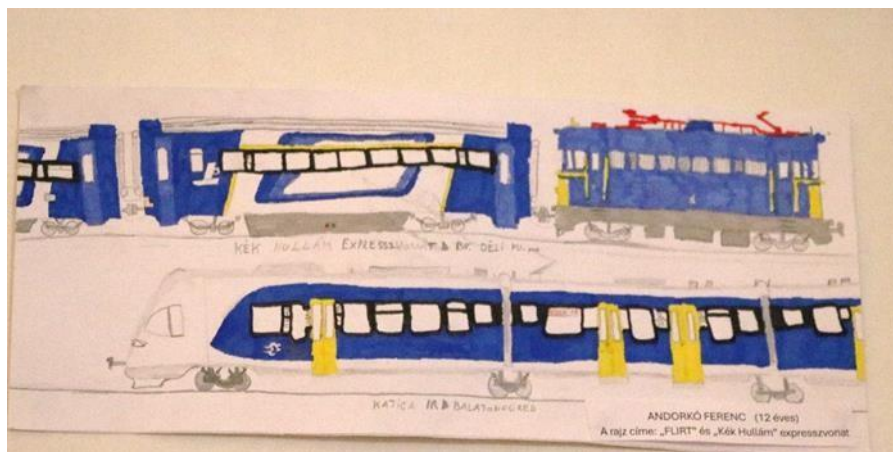

Utána következett a másik, bal oldali poszterállványon lévő rajzok, festmények megtekintése.

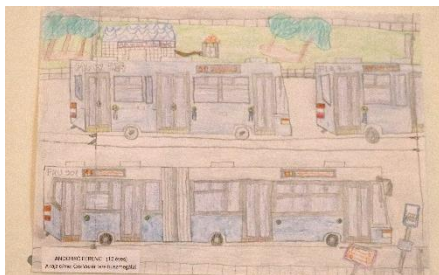
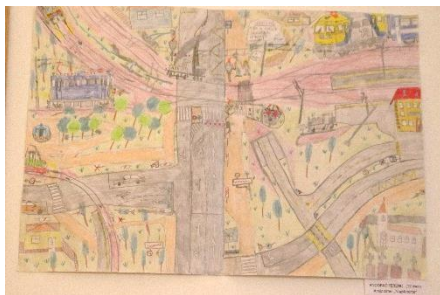

A gyerekek és a felnőttek is érdeklődéssel követték a rajzok megbeszélését.

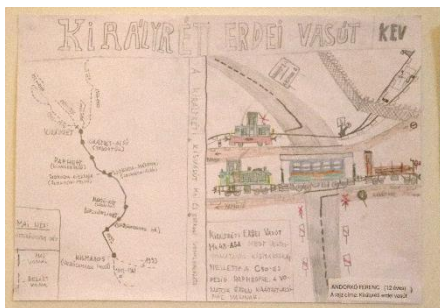
Ifjabb Andorkó Ferenc 12 éves tanuló számos rajzot hozott, amelyek a templom bejáratától jobbra felállított poszterállvány felső részén kerültek bemutatásra. Most is mindegyik a közlekedéssel kapcsolatos, ami tükrözi az alkotó érdeklődését. Dr. Szalay Ferenc kérdésére adott válaszaiból kiviláglott, hogy közlekedési mérnök szeretne lenni.

A szépen kiszínezett rajzon „FLIRT” és „Kék Hullám” expresszvonatokat látjuk.

A bal oldali kép címe: Nagyleterce. Ez olvasható a helységtáblán. Utak egyszintű és kétszintű kereszteződése, mozdonyok, vasútállomás, templom, temetői fejfák, személyautó, fák, mind láthatók. Jobb oldali kép: Örs vezér tere buszmegálló

Balra: KIRÁLYRÉTI ERDEI VASÚT Látni a kisvasút vonalvezetését, az állomásokat. Külön jelzés mutatja a mai és a bezárt vonalszakaszokat. A mozdonyok és vasúti kocsik is láthatók.

Hiteles mozdonytörténeti dokumentáció. A ma már a forgalomból kivont NOHAB mozdonyokat mutatja a rajz.

Ifj. Andorkó Ferenc, amint el is magyarázza, hogy mit látunk rajzain. Lehet, hogy a jövő közlekedési mérnökét láttuk, hallottuk?

A Csörgő mozdony a Badacsonynál. Napsütés, háttérben a Badacsony

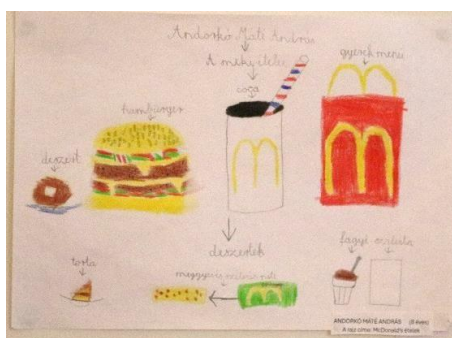
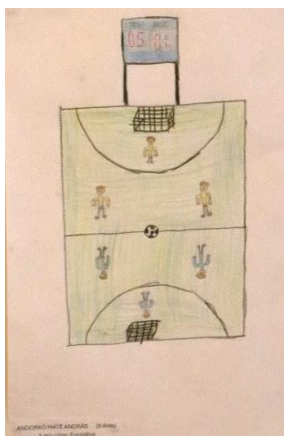
A két testvér.

Ifj. Andorkó Ferenc mellett a kép bal oldalán látható Andorkó Máté szintén hozott rajzokat.

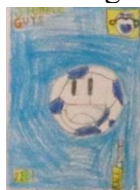

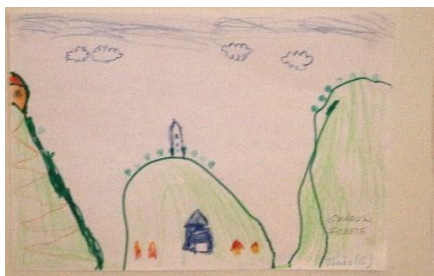
A 6 éves **Andorkó Máté** futballedzésekre jár, így nem véletlen, hogy egy focipályát rajzolt.

Persze a McDonald's ételek megörökítése sem véletlen.

Ez pedig egy Stumble Guys kártyalap rajza.

Fent: A 6 éves Gyárfás Fekete Jónás) és 3 éves húga Gyárfás Fekete Júlia és rajzai és portréi

Fent és lent: Kustos Janka, (6 éves)
rajzai

A felső kép: Janka egyik korábbi élményét örökíti megegy visszaemlékezést örökít meg. Az előző évben, 2023- ban Cserhátszentivánon ő maga is részt vett az alsótoldi nyúlörkölt elkészítésében
Látjuk a nagy üstöt, a főzőcsapatot, az asztalt az edényekkel, a fákat és a madarakat.

A jobb oldali rajz különleges. Egy kalitkába zárt, szomorú madarat látunk, de körülötte virágok nőnek, fentről pedig szívek sokasága érkezik. Szép gondolat.

A bejáratától balra lévő poszterállványra elhelyezett rajzokat látjuk. A gyerekek és felnőttek figyelme az egyes rajzokra és a rajzok megbeszélésére irányul

Cservölgyi-Urbán Nándor, 10 éves, élénk színeket jelenített meg rajzain, illetve festményein. Busó álarc és erdei fülesbagoly.

A természet ezeken a képeken is megjelenik: A nagy őzlábomba, és őszi falevelek mellett egy cserépben lévő kaktusz is látható

Ez utóbbinak kettős értelmezése is lehet, mert egy felfelé tartott karú királyt vagy királynőt is ábrázolhat, akinek a fején a nyíló virág olyan, mintha korona lenne.

A jobb alsó képen egy virágzó japán cseresznyefa látszik, a távolban pedig egy pagoda.

A lentebbi képeken **Lakatos Artúr**, 10 éves tanuló rajzait látjuk. Ő készítette kartonból a templom makettjét, ami a szószék karfáján került elhelyezésre úgy, hogy mindenki láthatja a templomot a templomban. A mostani kiállításra rajzokat hozott. Van, ahol művészi szignóját is olvashatjuk: Artur. Igaz, hogy az egyik helyen rövid, a másik helyen hosszú ú-val, de az alkotás értékéből ez semmit nem von le.

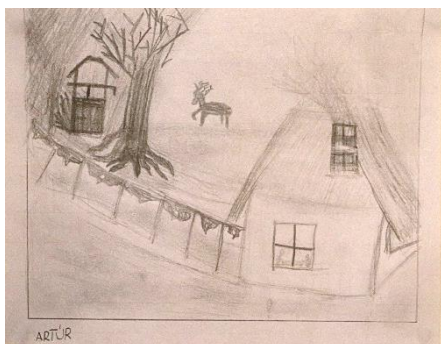
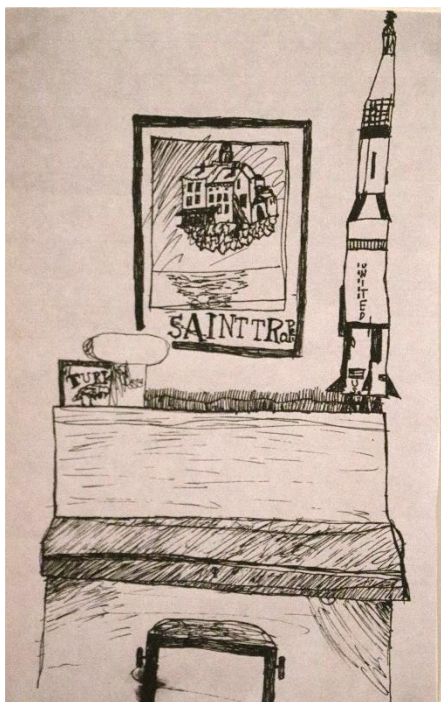
A témák változatosak, ami jelzi az alkotó érdeklődési körét és fantáziáját.

Artúr kérdésre elmondta, hogy hogyan készítette el kartonból a templom makettjét, és milyen festékeket használt.

Igen jól magyarázta el, hogy mit ábrázolt a képein, bár azok önmagukért beszélnek.

A képeken látunk úrrakétát, nyíló orchideát, cserhátszentiváni házat kerekessel és szarvassal, focistákat NIKE pólóban és petárdát is.

Stefán Áron rajzán ablakban lévő virágokat látunk, de akár két hajót is odaképzeltünk.

Jó érzés és öröm volt Cserhátszentivánon látni a közel egyívású fiúkat, akik jól érzik magukat itt, együtt „bandáznak”, de örülnek egymás sikereinek és értékelik a másik rajzát. Lehet, hogy jövőre még több rajzot láthatunk?

VT14. Pillanatképek. Gyerekek, felnőttek, virágok, tücsök, pillangó és a táj, református esküvő a katolikus templomban

Különböző korú gyerekek szülőkkel, egyedül, testvérekkel és barátokkal. Jól érezték magukat.

Ellesett pillanatok, de vannak, akik észrevették, hogy fényképezik őket.

Okostelefonnal is megörökítik a Pelecke dombon az egynyári seprence (*Erigeron annuus*) nagy tömegben látható fehér virágait. A vadvirág méretét jól mutatja, hogy szinte derékig ér.

Érkezik az esküvőre a menyasszony a nyoszolyólányokkal. Szép dolog, hogy református esküvő volt a katolikus templomban.

Tűzliliom (*Lilium bulbiferum*) és muskátli (*Pelargonium peltatum*)

Tücsök (*Gryllus campestris*) és kardos lepke (*Iphiclides podalirius*)

Látvány a Peleckéről. Elöl a mező egynyári seprence virágokkal, a háttérben bal oldalon a Bézma egy részlete, jobb oldalon a Középhegy, a kettő között meglapulva a Kangyikó.

A fenti fényképeket Andorkó Ferenc, Szalay Ferenc és Zeller Beatrix készítette.

*összeállította Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára*

Világtalálkozásunk 2024

Sándor Rezső verse

Betegségből meggyógyulva,
De jó! Itt lehetek újra.
Itt születtem, ide vágyok,
bejárva a nagyvilágot
keresve a boldogságot,
ilyen, amit itt találok.

Ismerős arc egyre kevesebb,
az újak is nagyon kedvesek.
Szentmise után koszorúzva,
emlékezve a régmúlta.
Jó hangulat, finom ebéd,
élvezzük az élő zenét.

Az eső olykor eleredt,
Sátrakban leltünk fedelelet.
Csendes eső abbahagyta,
hazaértünk otthonunkba.
Ez volt a tizennegyedik,
Jövőre is – békében -,
Jöhet a tizenötödik.

Sándor Rezsőnek már sok verse jelent meg az évek során a sárga könyvekben. Legutóbb a tavalyi könyvben adtuk közre két versét. Örömmel olvassuk a fenti versét. Szellemes a cím, kedvesek a sorok, amelyek visszaadják a találkozó hangulatát.

Választás 2024

Önkormányzati és Európa parlamenti választás volt 2024. június 9-én, vasárnap Európa sok országában, így Magyarországon és azon belül természetesen Cserhátszentivánon is.

A választási helyiség a művelődési házban volt. A szavazatszámláló bizottság tagjai voltak: Sándor József elnök, Bercsényi Béláné elnökhelyettes, Nemecz Rudolfné tag, Szabó Miklósné tag, Feketéné Kokavecz Éva tag, Birszák Ildikó jegyzőkönyvvezető.

A névjegyzékben szereplő 115 fő közül 95-en adták le szavazatukat, tehát részvételi arány magas, 82%-os volt.

A polgármesteri címre ketten pályáztak, Siraky Attila korábbi polgármester, és kihívója, Trencsényi Tímea. A kampányidőszakban, ami nem volt mentes az ilyenkor szokásos feszültségektől, mind a ketten dicséretes aktivitást fejtettek ki. A személyes megkereséseken túl szórólapokon írták meg, hogy mik a terveik, célkitűzéseik. Mivel Trencsényi Tímea, aki 2019-ben költözött családjával a faluba, először pályázott, az első szórólapján bemutatkozott, ismertette végzettségeit és korábbi munkahelyeit, majd a terveit, programját.

Siraky Attila, az eddigi polgármester könnyebb helyzetben volt, hiszen őt mindenki ismerte. Számos családot személyesen keresett fel, de nyilvános tájékoztatást is adott terveiről.

A választást Siraky Attila nyerte meg, aki 66 szavazattal lett polgármester a következő ciklusra. Trencsényi Tímea 29 szavazatot kapott.

A képviselőtestületbe tízen pályáztak, és közülük négy tag kerülhetett be, azok, akik a legtöbb szavazatot kapták. Az új testület összetétele a polgármesterrel együtt:

Siraky Attila polgármester
Péter Nikolett képviselő
Balás István András képviselő
Baros Erzsébet képviselő
Trencsényi Csaba képviselő

Az új köztisztviselőknek sok sikert kívánunk a munkájukhoz, hogy minél eredményesebben dolgozzanak a falu, a köz érdekében.

Mert tennivaló az bőven van. A választási kampány idején ráirányult a figyelem arra, hogy milyen sok tennivaló, intézni való van, hogy mi mindent lehetne és kellene tenni, hogy Cserhátszentivánban, ebben a gyönyörű nógrádi faluban az élet teljesebb és szebb legyen.

Reméljük, hogy a falu előljárói szívügyüknek tekintik a falu sorsát, és sikeresen dolgoznak majd a családok, a környezet, az egész község és az egész közösség érdekében.

*Siraky Attila polgármester adatai alapján
összeállította dr. Szalay Ferenc*

Méltó helyre került az evangélikus harang

A 14. világtalálkozó alkalmával a temetőben, a ravatalozó előterében megszólalt a hosszú évtizedek óta néma evangélikus harang, amely korábban méltatlan helyen, de épségben megőrizve lapult a faluban.

A harang elhelyezésében, ami korábban történt, Siraky Attia polgármester jeleskedett. Murányi Gyula a világtalálkozó alkalmával a temetőben elmondott beszédében történelmi visszatekintést adott a cserhátszentiváni evangélikusság és a harang történetéről.

Az evangélikusság jelenlegi helyzetéről évről évre beszámolt a találkozó alkalmával Thuránszky István evangélikus tiszteletes Berről. Most külföldi kötelezettsége miatt személyesen nem lehetett jelen. A harang megáldását ígérte a 2025. évi világtalálkozó alkalmával.

Külön fejezetben adjuk közre Murányi Gyula írását a falu és az evangélikusság történetéről, a harang megszületéséről, sorsának alakulásáról, valamint saját személyes kötődéséről a haranghoz.

Itt ismertetjük Siraky Attila polgármester fényképes beszámolóját a harang 2024 júniusában történt elhelyezéséről.

A szakértők azt mondják, hogy egy harang hangja annál szebb, minél több ezüst van az ötvözetben, amiből készült. Úgy tűnik, hogy annak idején nem spóroltak az ezüstrrel, mert a cserhátszentiváni harang igen szépen szól.

A múlt értékeinek megőrzése jeles feladat. A művészeti és ipartörténeti szempontból is értékes, esztétikailag is szép, érces hangú harang története bizonyítja Cserhátszentiván ragaszkodását a múlt emlékeihez.

Ezt a ragaszkodást érdemes az utódoknak is átadni.

Nem volt könnyű csörlővel
elfüggeszteni a nehéz harangot a
ravatalozó előtti előtető
gerendáira.

Teherautó platója, létra és
csörlő, valamint a gondos kezek.

2024. júniusában készült
felvételek

*Siraky Attila polgármester
fényképes beszámolója a harang elhelyezéséről.*

Árkon-bokron, kövön-sziklán, át a Bézmán

Túra a Bocsor házaspár vezetésével

A Szent István napi ünnepkör keretében 2024. augusztus 18-án vasárnap délelőtt túrát vezetett a Bocsor házaspár. Ez már a sokadik túra volt, amit ők szerveztek. Mindegyik nagy élményt jelentett a résztvevőknek. A korábbiakról is fényképes beszámoló jelent meg a sárga könyv előző kiadásában.

A meghívó:

Ha kellemesen ki akarsz fáradni, gyere velünk túrázni!

Egy kis bemelegítés után a Bézma nyugati oldalgerincén megcélozzuk csúcs alatti sziklákat, útba ejtjük a Bakkövet, majd „átsétálunk” a hegy keleti oldalára, leereszkedünk a kozárdi útelágazás fölé és az Alsó-szurdokon át visszatérünk a kiindulópontra.

Az első pihenőhelyen szép kilátásban lehet részünk, a kicsit meredekebb szakaszon visszanézve láthatjuk a Börzsöny legmagasabb részét, a kíváncsiak felmehetnek a csúcsra, ahonnan – mivel kilátó ide még nem épült – semmi nem látszik, a bátrak átbújhatnak a Bakkő alatt, a szurdokban megkereshetjük a „vízesést”.

Időpont: 2024. augusztus 18.

Gyülekezés: Cserhátszentiván kultúrháza előtt, érkezés ugyanoda

Indulás: 8 óra 30 perckor

Táv: kb. 8 km

Szervező: az Élhető Cserhát Világa Alapítvány

Az útvonalon végigkísér a Bocsor házaspár.

A hosszú ideje tartó aszály után augusztus 18-án arra ébredtünk, hogy éjjel jelentős mennyiségű eső esett. Kétséges volt, hogy egyáltalán lesznek-e érdeklődők a túrára.

A Cservölgyi és a Staar család bátrait nem riasztotta vissza az időjárás, így a kis csapat (8 fő + 1 kutya) nekiindult a Bézma meghódításának. Mivel nem a legrövidebb utat választottuk, a később induló Schmidt Barnus és kutyusa a romokban heverő kilátó feletti útnál még csatlakozni tudott hozzánk. Az első pihenőhelyre egy régi erdészeti földúton és a fák között ügyeskedve jutottunk el.

Miután feltöltődtünk energiával, elkezdjük legyűrni a túra legnehezebb szakaszát – a viszonylag meredek nyugati oldalgerincen akartunk felkapaszkodni a csúcs alatti sziklasorokhoz. Egy tisztásról még a Magas-Börzsönyt is megpillantottuk. Mindenki megkönnyebbült, amikor felértünk a legfelső sziklákhöz. A sziklák közötti bókászást a Bakkővel zártuk. Bár csábító volt, senki nem bújta át alatta, viszont kiváló fotótéma lett.

A Bakkőtől átsétáltunk a Bézma keleti oldalára, ahonnan a kék háromszög turistaúton lejutottunk az Alsó-szurdokba, ahol tettünk egy kitérőt az időszakos patak "vízeséséhez". A merészebbek még a mederbe is leereszkedtek. Az éjszakai eső kevés volt ahhoz, hogy a víz folyjon benne, de így is látványos volt.

A szurdokból kiérve még megkerestük Cservölgyi Zoli gyerekkori kedvenc helyét, a Bézma alatti itatókút maradványait, és a régi szekérúton visszatértünk a faluba.

Indulásra készen a csapat.

Balról: Bocsor Magdi, Urbán Erika, Cservölgyi Zoltán, Cservölgyi Nándor, Staar Barna, Lázár-Staár Ágota, Staar Péter és a kutya.

Ezen a képen Bocsor Ede, a túra vezetője azért nem látszik, mert ő készítette a felvételt.

A bemelegítő szakaszon.

A fák még zöldek, az avar pedig az éjszakai eső ellenére száraz.

Kiegészült a csapat. Schmidt Barnus és kutyusa is csatlakozott. Most már két kutya is jön velünk. Látszik, hogy magasan vagyunk.

A völgy mögött zöld hegyek, a messzi távolban a Börzsöny kontúrja látható.

Jólesik egy kis pihenés, még a vizsla is nyugton van.

A fiúk már egy szikla tetején. Fel az első nagyobb szikláig.

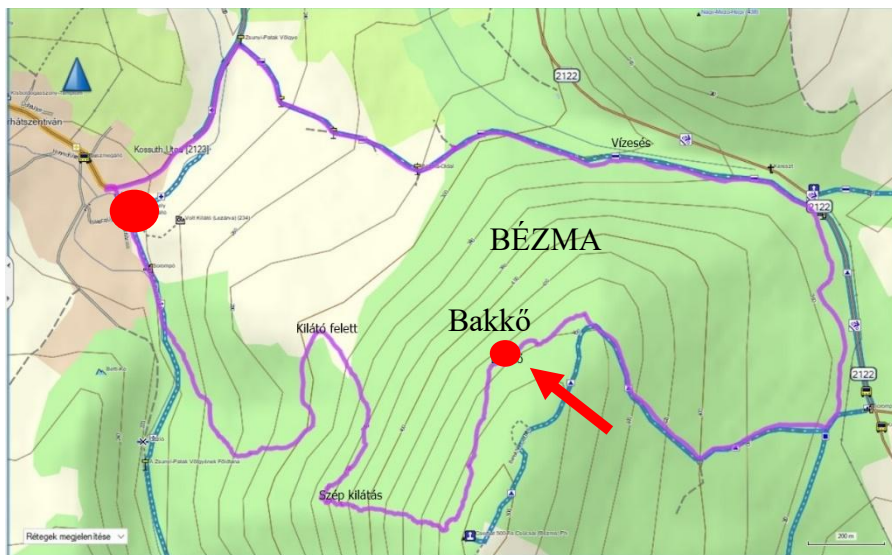
A híres Bakkőnél. Készül a fotó.

Az alsó szurdokban. Máskor vízesés látszik, most száraz a meder.

Itt megadom a túra egyes, a lenti térképen is jelzett pontjainak koordinátáit, amiket okostelefonnal határoztam meg:

Kilátó felett:	É 47° 56,1077' K 19° 35,4798'
Szép kilátás:	É 47° 55,8620' K 19° 35,4964'
Bakkő:	É 47° 56,0666' K 19° 35,8726'
Vízesés:	É 47° 56,3842' K 19° 36,1064'

A túra útvonalterve. A nagy piros pont az indulás és érkezés helyét jelöli.

Jellegzetes sziklaképződmény.

A felvételen elől Bocsor Magdi, Bocsor Ede, a túra vezetője és Lázár-Staár Ágota, hátul Cservölgyi Zoltán és Urbán Erika, a szikla oldalán Schmidt Barnus.

Egészségesen elfáradva, a természet szépségétől eltelve, éhesen tértünk vissza a faluba.

*Összeállította és a fényképeket készítette a túrát vezető
Bocsor Ede, Hódmezővásárhely/Cserhátszentiván*

Halak a patakban

Gyerekek bizonyították, hogy a patak élővilága megújulóban van

Szerencsés az a falu, amelyiknek természetes vize, patakja van. Cserhátszentiván saját patakja a Zsunyi patak, ami a Szuha-patakba torkollva hozza a hegyek felől érkező vizet. Néha persze a villámáradások, árvizek gondot okoznak, amint arról a tavalyi könyvben beszámoltunk, sokkal több azonban az élővíz ajándéka. Javítja a mikroklimát, és a gyerekeknek is nagyszerű kirándulóhely, amely a halfogás, a pecázás lehetőségét nyújtja.

Sajnos a nagy szárazság miatt a patak vízszintje egyre alacsonyabb, a halak élettere szűkül. A legmélyebb vízmélység az egy métert is alig éri el. Külön aggodalmat okozott tavaly, hogy a legutóbbi villámáradás során a lehullott sok eső mérgező anyagokat mosott be a patakba és halpusztulást okozott. Fájó volt látni, hogy a tiszta vizet igénylő folyami rák is elpusztult. A természet csodálatos megújuló képességét mutatja, hogy az itt közreadott fényképek szerint a kis halak mellett már közepes méretű keszeg is akadt a gyerekek hálójába.

Lakatos Artúr Frank és barátai, Stefán Áron és Staár Barna pecabot nélkül, kis merítőhálóval sok halat fogtak a Szuha-patak két hidja közötti régióban.

Az itt közreadott felvételek kánikulában, 2024 nyarán készültek, augusztus 11-én.

A gyerekek több nap is kimentek a patakhoz.

Látszik, hogy a feltehetően idei ivásból származó apró halak mellett sikerült egy közepes méretű keszeget is fogniuk.

Bal oldali képen Stefán Áron, jobb oldalon Staár Barna.
A műanyag tálban a zsákmány. Látszik a halfogó eszköz, a piros nyelvű merítőháló. Ügyesség kellett a halfogáshoz.
A bal oldali kép bal felső sarkában látható a híd egy kis részlete.
A halfogás a két híd közötti szakaszon történt.

A sikeres halfogás után jólesik megpihenni és finom szörpöt inni az árnyékban. Balról: Staár Barna szemüvegben, Lakatos Artúr Frank lila, Milka feliratú sapkában és Stefán Áron Dino feliratú sapkában. Középen a halak, amelyeket visszaengedtek a patakba.

*Írta és a fényképet készítette
Konnert Zita*

Kollázsórák

Konnerth Zita vezetésével

Definíció szerint a **kollázs** (a magyar szó a francia *collage* kiejtés szerinti átírása) olyan – általában művészi – alkotás, amely valamilyen felületen több dolog (fénykép, újságcikk, levél, egyéb tárgyak) felragasztásából áll.

Művészeti alkotás, amelyet papír, fénykép, textil, fa, fém vagy más egyéb anyagok darabjaiból illesztenek össze. Ez a technika a kubisták, személy szerint főleg Georges Braque és Pablo Picasso alkotásai nyomán vált népszerűvé.

Ma már széles körben alkalmazzák, nemcsak a reklámparban, hanem a gyermekek népszerű alkotómódszere is lett, amely a rajzolás, a festés mellett kedvelt módja a világ ábrázolásának. Szabad teret nyit a fantáziának, mindenki az adott „alapanyagokból” tetszés szerint készíthet alkotást.

Cserhátszentivánon Konnerth Zita szervezett kollázs órákat a gyerekeknek 2024. nyarán a művelődési házban, majd a saját lakásában. Segített a könyvtár gondnoka, Péter Nikolett is. A tervek szerint az alkotásokat meg lehet majd tekinteni a művelődési ház poszterállványain és a 15. világtalálkozó alkalmával is.

Ebben a könyvben több alkotást is bemutatunk.

Bocsor Edéné Magdi és jobb oldalon szemüvegben Péter Nikolett, a könyvtár felelős vezetője. Az asztalon látszanak kellékek, amelyeket a kollázskészítéshez fognak használni a gyerekek, s látszik az egyik mű is.

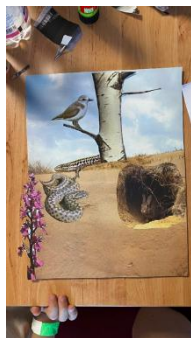
Gondolatok a könyvtárban.
Péter Nikolett

Balra:

Túzok, béka, tó, vízililiom, nádas és az olló, mint a kollázstechnika fontos eszköze.

Molnár Réka készíti az alkotását. Az asztalon az összerakandó képek, a ragasztó, a nélkülözhetetlen olló.

Itt a kész mű.

Együtt van a fa, a madár, a gyík, a kígyó, az üreg s abban a nyúl, valamint a virág.

Az asztalokon a sok színes papír, magazin, reklámlap, lehet válogatni.

A fenti képen: Sötét pólóban Staár Kata, szemüvegben Stefán Blanka készül a munkára.

Bal oldalon, mályva színű pólóban Staár Kata keresi, hogy melyik képet válassza.

Balra:

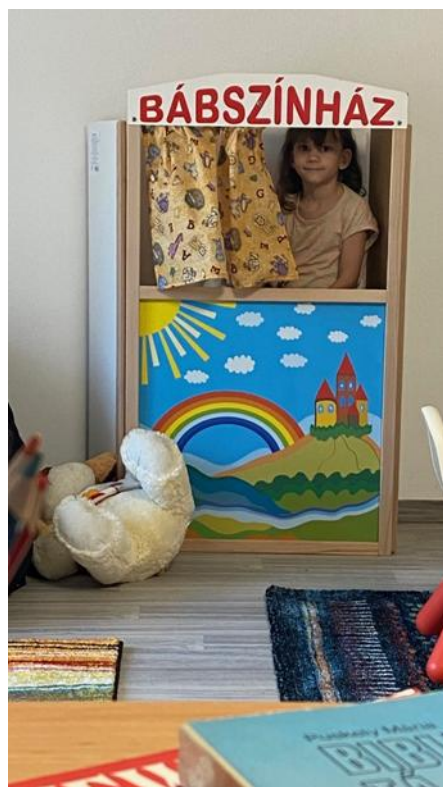
Keleti hangulatú nagyszerű kollázs.

Pálmafák, dzsámi és minaretek tükröződése, kopár, sivatagi táj vízfolyással.

Az illesztéseket szinte észre sem lehet venni.

Jobbra bábszínház,
benne Molnár Réka.
A frontlap alján a gyerekeknek
fontos látvány: nap, felhők,
szivárvány, hegy várkastéllyal,
folyó és rét.

Konnerth Zita készítette.

Staár Kata boldogan mutatja munkáját.

A bal oldali kép bal alsó sarkában Konnerth Zita, a kollázskészítő foglalkozás szervezője örül a gyerekek aktivitásának.

Filmvetítés és más programok a művelődési házban 2024-ben

Régen, évtizedekkel ezelőtt, amikor még nem volt minden házban televízió, a faluban kiemelt esemény volt a mozi, a filmvetítés. Volt, amikor egy hónapban csak egyszer, később többször vetítettek filmet. Kezdetben a mozigépet is csak a vetítés napján hozta a gépész, később lett állandó vetítőgép.

Cserhátszentivánon a kultúrházban, azaz a művelődési házban voltak és vannak vetítések.

A KönyvtárMozi szervezésében a Cserhátszentiváni Könyvtári Információs és Közösségi Helyen, a Kossuth u. 31 szám alatti művelődési házban 2024.08.02-án, péntek este vetítették a „Vad Magyarország. A vizek birodalma” című filmet.

A vetítésen való részvétel ingyenes volt. A szervezést a község önkormányzata végezte.

„Az egész estés természetfilm Magyarország tájairól, állatvilágáról és természethez kötődő hagyományairól, látványos képekkel, szépséges zenével, Kulka János narrációjával. A magyar-német koprodukcióban készül egyórás természetfilm lenyűgöző képi világával és sodró történetével méltón jeleníti meg Magyarország tájait, állatvilágát és természethez kötődő hagyományait. A négy évszakon átívelő, több, mint húsz hazai helyszínen forgatott film évtizedek óta az első, hazánk vadvilágát átfogóan bemutató produkció.” Olvasható az előzetes tájékoztatóban.

Ami persze csak részben igaz. Lehet, hogy a fenti sorok írója nem látta Homoki Nagy István filmjeit, közöttük a „Gyöngyvirágtól lombhullásig” című filmet.

Balassi Bálint Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer és a Könyvtári, Információs és Közösségi Hely rendezvények

A lentebb ismertetett programok egy része még 2024 májusában, illetve júniusban, a világtalálkozóról szóló könyvnek a nyomdába adása előtt történtek, ezért az idei könyvben számolunk be róluk.

A kívül és belül felújított művelődési ház (3066 Cserhátszentiván, Kossuth u. 31.) adott otthont a rendezvényeknek. Az önkormányzat meghívására négy programra került sor.

A belépés díjtalan volt, a rendezvények a Balassi Bálint Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének támogatásával valósultak meg.

2024.05.04., szombat 15:00 óra

A Szabad ötletek színháza alcímmel a „Nevető XX. század – Vidám zenés kabaré” című előadásra került sor.

A műsor közkedvelt bohózatokból készült kabaré előadás volt zenés betétekkel.

2024.05.11., szombat 16:00 óra

Juhász Katalin „Dallamok a romantika és nosztalgia jegyében” címmel Juhász Katalin adott műsort.

2024. 06.01., szombat 15:00 óra

Telegdi Ágnes író, természetfotós – Madarak, évszakok, ünnepek című műsora.

Mi volt a meglepetés?

Telegdi Ágnes könyveinek bemutatása.

Az „Ó, azok a csodálatos állatok” könyvsorozat és

a „Barnabás Meséi” könyvek szerzője a helyszínen dedikált.

2024.06.22. szombat 15:00 óra

Nógrád Táncegyüttes Salgótarján, „Három a tánc” című műsort adta elő.

A műsorvezető bemutatja a táncosokat és öltözetüket.
A három a tánc cím arra utal, hogy minimum három tájegység táncát
adták elő.

Igen lendületesen, jól táncoltak

A táncművészek megköszönik a közönség tapsát.

A felújított művelődési ház belülről, és a közönség.

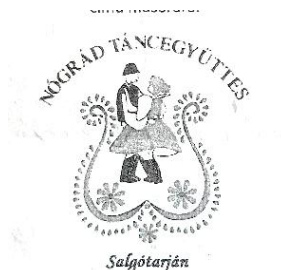
A színpadon az előadók mögött a háttérben a Bakallár kiállítás képei.

Ezen a felvételen még nem látszik, de később a felső ablakokon megoldották a sötétítést, ami szükséges a vetítésekhez, előadásokhoz

A közönség lelkes tapsal köszönte meg a nagyszerű produkciót.
A képen középen Siraky Attila újonnan megválasztott polgármester és felesége.

A Nógrád Táncgyűttes
logója

Összeállította és a fényképeket készítette
Péter Nikolett, Cserhátszentiván

Falunap, azaz „Vendégség” 2024. 09. 07.

*Tisztelt Cserhátszentivániak, Kedves
Meghívottak !*

*Cserhátszentiván Képviselő –Testülete meghívja Önt és
kedves családját(barátait) vendégségi ebédre*

*2024.szeptember 07.-én (szombaton) a Kulturális
nagyterembe.*

Töltsünk közösen egy délutánt cimszóval !

Program: 14:00 ebéd

15:30 Karida háttánc csoport előadása

16:30- Élőzene Zenél Bódi Dani

Helyszínen büfé biztosított .

*Továbbá várjuk főző csoportok jelentkezését szeptember 04. -
ig (szerda) személyesen Siraky Attila polgármesternél*

*illetve 06 30 1734464 és 06 30 173 4463
telefonszámokon.*

Elöre is köszönjük aktív részvételüket !

Tisztelettel: Cserhátszentiván Község Képviselő - Testülete

A meghívó

Cserhátszentivánon a búcsú napját „vendégségnek” szokták nevezni. A búcsú eredetileg a falu és/vagy a templom védőszentjének napja, újabban a falunapot szokták erre a napra tenni.

Különös helyzet, hogy a falu védőszentje és névadója Keresztelő Szent János (Szent Iván), akinek az ünnepe június 24-én a nyári napforduló napján van, ám az új templom kisboldogasszonynak, Szűz Mária születésének lett szentelve 1942-ben, és azóta a „vendégséget” kisboldogasszony napján, azaz szeptember 8-án vagy az ahhoz közeli hétvégén szokták tartani.

Így esett, hogy a 2024-ben a vendégségi ebéd és az azt követő műsor szeptember 7-én, szombaton volt.

Az esemény a felújított művelődési házban és annak udvarán zajlott. Szép, meleg, napsütéses nap volt. Sokan jöttek a faluból, de a környékből, Pásztórol és Budapestről is érkeztek vendégek.

Két, bográcsban készült étel, babgulyás és vadvörkölt volt a menü. A nagy üstben Boros Böbe falugondnok, Siraky Attila polgármester és felesége, valamint Cservölgyi Zoli készítette az ételt., egy kisebb bográcsban pedig Oravecz Balázs főzte finom vadvörköltet.

Süteményeket a résztvevők hoztak, italokat a kitelepült Mozaik bolt büféje biztosított.

Nagy sikere volt az ebéd utáni programnak. A Karida hastánccsoport előadását nemcsak a férfiak, hanem mindenki élvezettel nézte. Pásztórol Dudás András napközben több darabot is játszott tangóharmonikán, Bódi Dani pedig szintetizátoron játszott élő zenét.

A jó hangulatú együttlét sötétedésig tartott.

A vidám szakácsok. A nagy üst mellett fakanállal Boros Erzsébet (Böbe) és a *lenti képen* Siraky Attiláné Judit, középen Cservölgyi Zoltán és Sirakí Attila polgármester, mind a Cserhátszentiván falu címerét mutató fehér kötényben. *Fent a jobb oldali képen:* Siraky Martin, Bacsza Betti és a bográcsot forgató Oravecz Balázs.

Elkészült a finom étel.
Ilyen piros színt csak a
magyar pirospaprika ad.

Mindenki annyit szedett, amennyi jólesett.

*A bal oldali képen a süteményeket készítik a tányérokra. Kabács
Erika, Baros Erzsi és Bercsényi Attila*

*A jobb oldali képen napszemüvegben Cservölgyi Attila
Szigethalomról*

Pillanatképek. Jó hangulat.
Balra fent: Az alsótoldi
főzőcsapat

A faluzászló
és a
millenniumi
zászló

A tűző nap ellen jól védett az oldalt nyitott pavilon.

Két generáció. Az asszonyok beszélgetnek.

A fiatalok is jól érezték magukat.

A Karida hastáncsoport tagjai a színpadon.

A szintetizátor mellett Bódi Dani, tangóharmonikán Dudás András játszott. Az élő zene jó hangulatot keltett. A háttérben Bakallár József festőművész képei az állandó kiállítás részeként.

Nagy sikere volt a felfújható ugrálóvárnak, amit Fekete Tamás hozott a gyerekeknek.

Cservölgyi Urbán Erika, Siraky Attila, Baros Erzsébet fényképei
alapján
összeállította Dr. Szalay Ferenc

Új betlehem Alsótoldon

Ha valaki decemberben letér autóval a 21-es útról a pásztói elágazásnál Hollókő és Szécsény felé, Alsótoldon a községháza előtt, évek óta este szépen kivilágított, életnagyságú figurákat mutató kedves betlehemet láthat, ami hívogat a megállásra. Ez a betlehem az idei évben megújult.

A régi betlehemet bemutattuk a korábbi sárga könyvben. Annak a figurái sajnos megkoptak, elhasználódtak, és a méretükből adódóan a betlehem nagy helyet foglalt el évközbeni tárolóhelyén, egy önkormányzati raktárban, illetve a felállítása is nehézkesen ment, egyszerre több segítő kezet igényelt, ami nem mindig jött össze.

Ezért is döntött úgy az önkormányzat, hogy vásárol egy kisebb figurákból álló szoborcsoportot. Az új istállót Pretor Nándor falugondnok készítette a közmunkások segítségével. Tárolása egyszerűbb és a mozgatása is könnyebb, nem igényel akkora segéderőt, mint a régi.

A nagy feszület mellett felállított betlehem mellett jobbra és balra szépen feldíszített karácsonyfa áll. Az esti világítást Nándi, a falugondnok szerelte fel, a díszítést pedig a közmunkások csapata, négy ügyeskező hölgy készítette. A betlehemnek nagy sikere volt. Pozitív visszajelzések érkeztek a falubeliektől és másoktól is. Gyerekekkel is szívesen sétáltak arrafelé. Az autósok is gyakran megálltak, megcsodálták a szép Betlehemet, s talán el is mélyültek a Karácsony igazi értelmén, misztériumán.

Az adventi időszak alatt minden vasárnap délután 17 órakor volt az ünnepélyes gyertyagyújtás. Első alkalommal Bokros Levente atya is szólt egy pár szót a jelenlévőkhez. Második alkalommal már forró teával és forralt borral is vártuk a gyertyagyújtásra érkezőket. A harmadik alkalommal s azóta mindig Pretor Noskó Éva polgármester mondott köszöntőt és egy-egy verset a gyertyagyújtás alkalmával.

Az utolsó gyertyagyújtás után szombaton a Kultúrházban tartottak karácsonyváró ünnepséget.

*Pretor-Noskó Éva polgármester közlése alapján
összeállította Dr. Szalay Ferenc*

Hátizsákkal a Balaton körül

2023 július és 2024 július

Kasza Vera írása

Megszületik a gondolat. Nyugdíjasként szerettem volna futni, de sajnos a térdem nem bírta. A biciklizésről már korábban le kellett mondanom. Ugyanakkor nagyon vágytam arra, hogy láthassam a Balatont, méghozzá természetközeli. Attila fiam találta ki, hogy akkor gyalogoljam körbe a tavat. Így született meg 2022-ben a hátizsákos túra ötlete.

Egy ilyen több napos túrát meg kell tervezni. Gondoskodni kell a szállásról. Persze ha valakinek sok pénze van, akkor nem nehéz, mert a Balaton körül sok szálloda és panzió van. Én azonban egy emberközeli megoldást kerestem.

A tettek mezején. Első körben az önkormányzatokat kerestem meg szállásügyben. Mindenhol udvariasan válaszoltak, de segíteni nem tudtak. Később Attila felesége, Ildikó is próbálkozott, szintén sikertelenül.

Így halasztottunk egy évet. 2023-ban már sikerült megszervezni, hogy barátoknál, rokonoknál, ismerősöknél kaphassak szállást. Mindenhol csak egy-egy éjszakát töltöttem, s azután mentem tovább. Siófok-Sóstón Kiss Gabi (Atti foci társa) édesapja, Balatonfüzfőn Gergely Éva (Ildikó tanítótársa), Szántódon Szikora Mariann és Kasza Sándor (keresztfiam és felesége) biztosította az éjszakai szállást. Köszönöm nekik a lehetőséget. Sebesfi Hajnalka (Attila volt kolléganője) is sokat segített a felszerelés összeállításában és egyéb hasznos információk átadásával. Köszönöm. Ezután az izgalommal teli készülődés időszaka következett, majd elérkezett a várva várt nap, az indulás napja.

2023. július 20.

Szántódról indultam a nagy túrára. **Zamárdiban és Siófokon** a vízparton sétálva lehetett haladni. A balatoni szellő simogatta az arcom. Itthon, Cserhátszentivánon is lengedezik a szél, de az egészen más.

Útközben kisgyerekek limonádét árultak, természetesen vettem tőlük. Az őket felügyelő felnőtt is bekapcsolódott a beszélgetésbe a kíváncsi gyerekkérdések hallatán. Kedves, biztató szavakkal engedtek utamra.

Balatonkenesén saját készítésű karkötőket kínáltak kislányok. Jó ilyen vállalkozókedvű, talpraesett emberkéket látni.

A bicikliúttól néha eltávolodva, néha rajta haladva rovom a kilométereket. Közben meg-megállok megcsodálni a látványt, ami elélem tárul. Csodálatos a magyar tenger.

Kedves emberekkel találkozom, gratulálnak az utamhoz. Segítenek, ha a szállásomat keresem. Tudniillik okostelefon nélkül vagyok, csak a család segítségével kinyomtatott kis térképrészleteket vittem magammal. Vízet mindig sikerült feltöltenem, ahol éppen ebédeltem. Kevés volt az úton a nyilvános közkút.

Tihanyban végig a part mentén haladtam. Megnyugtató volt a horgászok és a néhány sétáló között elhaladva magamba szívni a Balaton illatát. A komppal utaztam vissza Szántódra. Ezen a napon 40 km-t tettem meg. Jólesett megpihenni.

Négy napon és három éjszakán át tartott az utam. A hátizsák kicsit szokatlan volt és a hátam sem mindig bírta, így előfordult, hogy a mellkasomra csatolva vittem.

Szántód után már csak a végcél, **Balatonlelle** volt hátra, ahol Attila és a családja . Ildikó, Bence és Máté várt rám. Élménybeszámoltam, ahol még nem esett szó a folytatásról.

2024. július 15.

Egy év után újra elindultam. Ezt az utat most én találtam ki, hogy teljes legyen a Balatont megkerülő köröm. Azt terveztem, hogy Tihanytól nem kelet felé, hanem nyugati irányban indulok el az északi parton, így gyaloglok el egészen a déli parton lévő Balatonlelléig.

Ugy gondoltam, hogy a tavalyi sok tapasztalat birtokában nyugodtan nekivághatok a kalandnak. Már februárban elkezdtük a szállásfoglalást Ildikó menyem segítségével, aztán Bence unokám kinyomtatta a hozzá való térképeket. Köszönöm nekik.

Kánikulai nyár volt. a hőség a tetőfokán járt, amikor elindultam. Túrabotot nem vittem, mivel az előző utam során kiderült, hogy arra nincs szükség. A hátizsák súlyát is sikerült 1 kg-mal lejjebb venni, a tavalyihoz képest. Most 5 nap 4 éjszakára terveztük az utat. Az útvonalam a mellékelt térkép szerint haladt ebben az évben is.

Szigorúan a bicikliutat céloztam meg (még mindig okostelefon nélkül). Így többször eltávolodtam a Balatontól, de cserébe pazar kilátásban volt részem. Láttam a szőlőültetvényeket **Badacsonyban**, és jól meg is figyeltem, hogy a szőlő sorát nem kapálják, a közét pedig fűnyíróval vágják. Ezt fontos észrevétel volt, mivel Attila és Zoli fiam is foglalkozik szőlővel. Mindig lehet könnyíteni a munkán, ha úgy is megerem a gyümölcs. Ott is sok madarat, varjukat láttam, ez ellen hálós takarással védekeznek a gazdák.

Szigligetnél körbejártam a várat, így minden oldalról és távolról is megcsodálhattam.

Sokszor kitértem a kerékpározók útjából, mindig megköszönték. Egész utamon sok gyíkot, pockot és apró madarat láttam, illetve észleltem mozgásukat az út szélén.

[illegible]

112

2023. július 20. A nagy túra kezdete. Hátizsákban a legszükségesebb dolgok, vizes flakon, fényképezőgép az övön, turista sétabotok segítik a túrázást. Az eligazító táblán látható, hogy az egyik első állomásom, Siófok 13 kilométerre van.

Ez a felvétel a Tihany felé vivő kerékpárútról készült. Hátterben a Balaton víztükre, előtte a réten szürkemarha-csorda.

A fenti képen a kompon. Tihany felől jövök vissza a déli partra, Szántódra.

A jobb oldali képen: Attila fiammal Balatonlellén, megérkezésem után 2023-ban.

Eltelt egy év.

2024. július 15-én nagy kánikulában indultam a második körre. A Balaton nyugati medencéjét kerültem meg.

A képen Tihany vonalában, a bicikli út eligazító táblái alatt állok.

Látható, hogy nyugati irányban Keszthely 67 km távolságban van.

Több napos út várt rám.

Túrabot nélkül indultam el, mert a tavalyi út tapasztalata alapján rájöttem, hogy erre nincs is szükségem.

2024-ben indulás előtt Balatonlellén. Körülöttem Attila fiam és a családja. A képen balról Turcsányi Bence, Turcsányi Attila, Turcsányi Kardos Ildikó, Kasza Vera, azaz én és Turcsányi és Máté.

Jólesik a kávé indulás előtt. A felvételen balról Máté unokám, jómagam és Ildikó kismenyem.

*A bal oldali képen a badacsonyi szőlőhegy a bicikliút felől.
Jobb oldalon Szigliget vára a távolban.*

Itt már a déli parton, Fonyódnál. Közel a cél.

Lényegében ez a két utam a gyaloglás örömét, illetve a természet közelségét adta nekem. Ahogy a kilométerek fogytak a lábam alatt, közben a gondolataim is pöröghettek. Ezt a túrát szívvel-lélekkel akartam és úgy is tettem meg. Sokan gratuláltak hozzá, köszönöm. Másoknak is kívánom, hogy álmaikat, terveiket váltsák valóra.

Szeretettel:

*Kasza Vera,
Cserhátszentiván*

Adatok a falu és az evangélikus harang történetéhez

A falu sok évszázados történetéről már több írás jelent meg a sárga könyvekben. Most számos fontos évszámot sorolok fel emlékeztetőül.

1471: a Szent-Iványi Kothon (Katona) család Kutasón is birtokos, majd Lócon is.

1514: Dózsa György fellázadt parasztseregét leverik Pásztónál.

1524 a falu és környéke Katona György, majd vejei, Aranyi és Pécsi birtoka.

1542 nemesi birtok 12 portával kerül összeírásra.

1526 Mohács, 1541 Buda, 1544 Drégely, majd *"... a Budai Török Basa Salgót, Hollóköt, Bujákot, Ecseget, Szécsényt és Gyarmatot, az egész környékkel csak kevés idő alatt elfoglalta és azokat egész dühösséggel hamu dombokká változtatta."* A falu és kötemploma elpusztul.

Hogy a község lakói közül kiknek sikerült még időben a Felvidékre (valószínűleg Zólyom vármegyébe) menekülniük, arról sajnos nincs adat.

1553-54: a váci náhi (török közigazgatási körzet) összeírása szerint Szentivány "elhagyott", Csálin Diváne török tiszt hűbértartója

1559: "Szentiván-pusztá", bevétele 390 akcse (törödéke a többi falu, például az akkor legfeljebb 24 lakosú Bokor általfizetett adónak), ura Bali bin Ibrahim, majd 1572-től Ferhát bin Abdullah zsoldos lovaskatona.

1683: Sobieski Lengyelországba hazatartó csapatával felszabadítja Hollóköt és környékét.

Idézet a levéltárból:

„1713 ik (1729?) évben Siraky Ferencz és ennek családja, Aranyi István, ennek veje Rákóczy Ferencz, úgy ennek veje Szilassy János, és így következő években több családok jöttek beházasulandók. A

Sirákyak kiváltották a Sipeki Balásoktól fele határt, a más haszon felet pedig Aranyiak és ennek veje Rákóczy...”

A Siraky család levéltárában megtalálható, hogy: *„a mint bejöttek Szentiváni határba mely csupa erdőség volt, magokkal hozták Valentini János kántort ki a Tölgyfa alatt végzette az istentiszteletet azon helyen hol legelőször megtelepedtek ’ s megszáltak mai nap is Szálláska düllőnek neveztetik. ...volt egy kis kút a szőlők alatt, ezt hívták király kútjának, mert a monda szerint Mátyás király ivott volna belőle, itt a Szent iváni Szőlő hegy (felett?)... hajdan Ligon bércznek hívták, azon túl a Veres hegy a szikes a földje és köves, ezek után Aranyik...”* - áll Siraky Lajos körjegyző 1864 június 1-án írt kezdett feljegyzéseiben.

Balás Kristóf kutatása szerint: 1728-29-ben az Aranyi és a Siraky ágról érkeztek a falut újratelepíteni Aranyi Mária és Rákóczi István gyermekei: Rákóczi Mária és férje Szilassy János, valamint Rákóczi Örszébet az első házasságából, Balás Andrástól származó gyermekeivel és férjével Szighedy Mártonnal. Betelepült még Aranyi Örszébet és Disznóssy Mátyás leánya férjével, Balás Györggyel, valamint Siraky Katalin és férje, Balás Gergely. A falu újratelepítői között volt még tíz szabados (felszabadított jobbágy) is, de családjaik neve nem maradt fenn vagy továbbköltöztek.

1734-ben a falu nemesi közösséget alakít, szabályrendeletével „curiális községet” hoz létre. Évente választott hadnagy irányítja a község életét, munkáját egy tizedes segíti (mindezt Pálmány Béla kutatásaiból ismerjük).

1740-től megjelennek az örökös családok férfitagjai is, így a Sirakyak, Csernusok, Gyürkyek és Csesznákok is.

1745-ben a Mária Terézia kérte nemesi felkelésben (inszurrekció) részt vesznek a nemesek, köztük Siraky Gáspár, aki ott marad a csatatéren. A nemesek az adómentesség fejében önkéntesen, saját költségükre vettek részt a harcokban, de lehetőség volt fizetett helyettest is küldeni.

1752-59-ben a régi, török által elpusztított templom köveiből új templom épül. A hívek többsége katolikus.

1770-71-ben, az úrbéri rendezéskor Aranyi Istvánnak, Balás Ferencnek és Gábornak, Siraky Albertnek és Pálnak illetve Kubinyi Gáspárnak egyaránt egy-egy jobbágya van.

1787-ben a II. József által elrendelt összeíráskor Szentiványban 87 ház, 119 család, hivatalosan 612 (ténylegesen 593) lakos, 298 nő, 230 férfi, sarjadék 1-12 éves korig 50, 13-17 éves 20 fő. A templom szilárd (kő) épület, a többi ház nem.

1791. évi törvény 16. cikk.: " .. a közhivatalokban, sőt az ítélet-tételekben is a magyar nyelv parancsoltatik, ennek felette a magyar nyelv taníttatni is rendeltetik"

1808: nemesi felkelés során Napóleon ellen vonul Balás, Csernus, Gyürky, Siraky, Szigethy, Szilassy, ... többen gyalog.

1848-49-es szabadságharc: Siraky Lajos önkéntes harcolt Pest-Budán, Debrecennél és Világosnál is. Egy év bujdosás után adta fel magát. Hasonlóan jártak a Balás família férfitagjai is.

1872: körjegyzőség jön létre és zsinagóga épül a faluban. A kicsiny zsinagóga a II. világháború, a vészkorszak ideje alatt, a zsidó családok elhurcolása következtében elárvult, az épületet később lebontották. Sajnos a lebontást megelőzte egy, a katonák általi megszenteltetés, amelyhez két szentiványi is csatlakozott.

A felvidékről visszatelepült családok egy része ágostai hitvallású, azaz evangélikus volt. A katolikus többségű temető észak-keleti részén, külön részen található az evangélikus sírok.

A lutheránusok – Luther Márton vallásreformáló után így is hívta az evangélikusokat a köznyelv – egy iskolául is szolgált, 55 nm-es

kőtemplomot és eléje 1779-ben fa haranglábat építettek. Később itt helyezték el az 1883-ban öntött harangot. A gyülekezet Bér lelkészséghez tartozó. Az adatok szerint 1818-ban a falu 701 lakója közül 184, 1930-ban 610 lakosból 39 vallotta magát evangélikusnak. A XX. sz. második felében Bokor lelkésze szolgált a faluban, ami ma újra Bérhez tartozik. Az utolsó, önmagát evangélikusnak tartó, vallását gyakorló, Szentiványon élő híve Korcsog Gyula (1932-2013) volt.

Személyes élményem, kapcsolódásom a haranghoz

Murányi Gyula írása

A Parton, az evangélikus templom szomszédságában nőttem fel. Én katolikus vagyok csakúgy, mint családom. Pannonhalmán a bencések iskolájában érettségiztem. Testvérbátyám Murányi Miklós az egyetlen személy Cserhátszentivánból, akit pappá szenteltek, s aki első miséjét itt tartotta, s itt nyugszik a cserhátszentiváni temetőben. Világnézettől függetlenül az evangélikus harang ügyét szívügyemnek tekintettem és tekintem most is.

Gyerekkoromban a vasárnapi ebéd után az út túloldalán, a Falukertben jöttünk össze focizni. Szüleink a lelkünkre kötötték, hogy ha meglátjuk a tiszteletes urat, akkor hagyjuk abba a játékot és ne is beszélgezzünk hangosan. A Babiák Józsi bácsi (cipész és autodidakta festő) vastag imakönyvvel a kezében érkezett. Rendszeresen elkísérte őt egyébként katolikus veje is, Kalocsa Laci bácsi is, aki nem csak a harangozásban segített neki, hanem az éneklésben is. Mintegy 15-20 hívő járt az istentiszteletre. A nyitott ajtón kihallatszott az áhítatos éneklés és ima. Amikor az első hívő kilépett az utcára, újra nagy örömmel vetettük magunkat a játékba. Emlékeimben úgy él, mintha a harang sokkal nagyobb lett volna.

Számomra még romjaiban is a templom és harangláb jelenti a Partot. Évekig terveztem a rendbetételüket. Amikor Kalocsa Lászlóné Babiák Éva néni megmutatta a féltve őrzött harangot, megörültem. Engedélyt

kértem a Falukert tulajdonosától, azaz a Piarista Rend tartományfőnökétől, hogy a domb tetejére felépíthessük a harangláb hasonmását. Az engedély kézhezvétele után a terveket is elkészíttettem, s árajánlatokat kértem. A legjobb ajánlattevő félig-meddig átvért, így az alapítvány pénze nem lett volna elég, pályázni pedig már nem akartam.

Az 1950-es években az istentiszteletek megszűntek a templomban, a harangot Bokorra szállították, ahonnan később Babiák Béla visszahozta, és nővérére bízta. Ő szólt nekem, dúcra raktuk, eltakartuk, nehogy ellopják, s együtt bizakodtunk, hogy méltó helyet készíthetünk neki.

Siraky Attila polgármester felismerte a hagyomány, a megőrzött harang jelentőségét. s a harangot láncok segítségével a halottasház előtti előtető faszerkezetére függesztette 2024-ben.

Thuránszky István evangélikus tiszteletes, aki rendszeresen részt vesz a találkozóinkon, a 2024-ben rendezett 14. találkozóra külföldi tartózkodása miatt nem tudott eljönni, de azt ígérte, hogy 2025-ben eljön és megáldja a harangot.

Lelkész vagy pap hiányában én szoltam a jelenlévőkhöz és ismertettem részben a falu, részben a harang történetét. Cservölgy Zoltán segítségével az ütőre vagy más néven szívre kötelet kötve néhányszor megkongattuk a harangot, s megilletődve hallgattuk szép szavát. Régen a ravatalozótól a sírhoz vonulva a templomtoronyban lévő haranggal is búcsúztatták a halottat. El lehetne kezdeni ennek a harangnak a használatát is erre a célra, talán függetlenül attól, hogy milyen vallású, vagy akár nem hívő is volt az elhunyt embertársunk.

A régi evangélikus templom épülete és előtte a fából készült harangláb.

A felvétel évekkel ezelőtt készült. Az épületek állapota azóta nem javult.

A régi felvételen látszik, hogy bár a tetőt évekkel ezelőtt megjavították, a templombelső rossz állapotban van.

A kép bal oldalán látszanak a padok, szemben az oltár helye.

A Parton, a kőfal mögötti saroktelken látható a már használaton kívüli evangélikus templom és előtte a harangláb a Rákóczi úton, ami itt elágazik. A felfelé menő ág is a Rákóczi út nevet viseli.

A harang a szentiványi evangélikusoké volt, amint a bronz feliraton olvasható. Ők sajnos kihaltak. A falu jogos örökösnek tekinthető. A harang felirata:

„A SZENTIVÁNYI ÁG. HTV. EVANG. LEÁNYEGYHÁZ TULAJDONA.
BOZÓ PÁL FELÜGYELŐ, MORAVCSIK MIHÁLY LELKÉSZ, SIRAKY
LAJOS GONDNOK, KOTÁSZ MIHÁLY TANÍTÓ ALATT 1863.
ÖNTÖTTE WALSER FERENC PESTEN.”

(Ág.= ágostai, Htv. = hitvallású, Evang.= evangélikus))

A képen a felújított harang
2024 óta a temetőben a halottasház előtti előtető gerendájára
függesztve.

2025. január 10.

Murányi Gyula (Gyuszi)
Cserhátszentiván

Angyalkert tábor

Fűszernövény kert a táborozók örömére

A konyhakert ajándékai

Littai Andrea írása

Az Angyalkert tábor nem csupán egy hely, ahol közelebb kerülhetünk a természethez, hanem igazi gasztronómiai élményt is nyújt. Táborunk egyik különlegessége a saját fűszernövény kertünk, amely tele van illatos és friss zöldfűszerekkel. Itt nemcsak megismerkedhetünk a különféle növényekkel, hanem aktívan részt vehetünk azok gondozásában és szüretelésében is.

Kertünkben számos népszerű zöldfűszer megtalálható, mint például a bazsalikom, petrezselyem, rozmaring, metélőhagyma, kakukkfű és oregánó. Ezeket a növényeket gondosan neveljük, vegyszermentesen termesztjük, hogy a lehető legjobb minőségben kerüljenek ételünkbe. Konyhánkban a frissen szedett fűszerek felhasználásával készítjük el az ételleket, így az ízek nemcsak intenzívebbek, hanem egészségesebbek is.

A tábor lakói számára is különleges élmény, hogy a saját maguk által szedett fűszerekkel ízesíthetik az ételleiket. A főzések alkalmával megtanuljuk, hogy melyik fűszer milyen ételhez illik a leginkább, és azt is, hogyan lehet őket megfelelően tárolni vagy akár otthon is termesztetni. Ez az élmény nemcsak gasztronómiai ismereteinket bővíti, hanem a természet tiszteletére és fenntartható szemléletre is nevel minket.

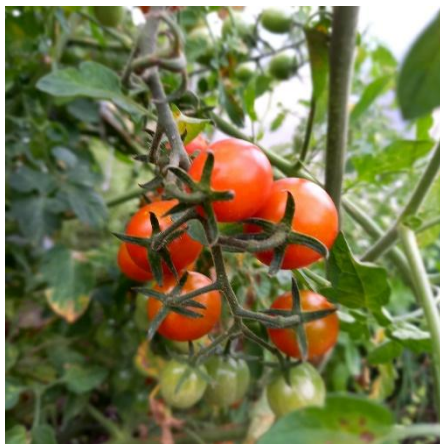
Az Angyalkert tábor így nemcsak egy egyszerű táborozási lehetőség, hanem egy olyan közösségi tér is, ahol a természet szeretete, a tudatos táplálkozás és a fenntarthatóság egyaránt fontos szerepet kap. A képeket kedvcsinálónak mutatjuk.

A konyhakerttől a konyhaasztalig

Kapor, metélőhagyma, saláta, rozmaring, bazsalikom, oregánó, uborka, paradicsomok, és készétel (tabouleh, magyarul bulgur saláta), vitamin-szendvicsek

Jégverem Cserhátszentivánban

Ma, amikor szinte minden házban van hűtőszekrény, mélyhűtő jó, ha tudjuk, hogy régen a falvakban ilyen nem volt, hanem volt jégverem, ahol a télen kivágott és betárolt jégtáblák vastag szalmaréteggel körülvéve nyárig biztosították a hűtéshez szükséges jeget. Az idősebbek még most is jégszekrénynek nevezik a hűtőszekrényeket, pedig már nem kell jeget beletenni. A városokban az erős muraközi lovak által vontatott kocsik csengővel, a kocsisok hangos kiáltással jelezték, hogy „Itt a jeges, a jeges”. Hatalmas jégphasábokból vágták le szükséges mennyiséget, vagy vitték be akár az egész táblát.

Az idősebbek elmondásából tudjuk, hogy Cserhátszentivánban hol volt, milyen volt, hogyan működött a jégverem. Köszönöm a 93 éves Balás István, valamint Murányi Gyula adatközlését.

Régen a Szent András napján kezdődő disznóölési szezonnak saját rendje volt. Nem egyszerre, hanem egymás után volt disznóvágás, és a szomszédok, családok a komatál formájában biztosították, hogy mindig friss húshoz jutottak a falu lakói. A konzerválás formája a sózás és a füstölés volt, amikor a sonkát, szalonnát, kolbászt ilyen módon tartósították, akár aratásig és még azon túl is, nem ritkán a következő disznóölésig. Persze húsvétkor előkerült a húsvéti sonka. Volt a tartósításnak egy olyan formája is, amikor a megsózott húsokat bő zsírban lesütötték, elhelyezték a felfelé keskenyedő zsíros bödönbe, amit forró zsírral színültig felöltöttek, ami légmentes zárással megakadályozta az oxidációt. Általában aratás idején vették ki a finom sült hús darabokat.

Írásos adatot nem találtam a jégveremről, de nagyon valószínű, hogy az már az 1900-as évek elején működött. A falu lakóinak száma 500 körül volt, két kocsmá is működött, ahol a pálinka és bor mellett jégbe hűtött sört is mértek. Akkoriban igen kemény, hideg telek voltak, a patak befagyott, 20-25 cm vastag jégtömböket tudtak kivágni, amit szekerekkel vittek el a jégverembe.

A jégvermet a Jóska patak jobb oldalán a domboldalba vágva, az egyházi tulajdonban lévő kántor telken alakították ki.

Körülbelül 5-6 méter átmérőjű, kör alakú, három méter mély gödröt vájtak a földbe, amit alul és körben vastag szalmaréteggel vettek körül. Ide hordták ökrös és lovas szekerekkel a patakból kivágott jégdarabokat. Ezt a földből egy-másfél méterre kiemelkedő jégdombot, mint egy szalmakazalt, szalmával, vastagabb faágakkal, majd ismét szalmával fedtek be. A lenti részre nyílóan erős fakeretben egy faajtót helyeztek be. A hőszigetelés céljából az ajtó elé mintegy szalmabálát, vastag szalmaréteget helyeztek el.

Nyáron az ajtót kinyitva vették ki a jégtömböket, s szállították a „megrendelőnek”, a kocsmákba. Arról sincs adat, hogy ők milyen formában honorálták a szolgáltatást, de azt tudjuk, hogy a Klein kocsmá tulajdonosa mindig gálánsan szokott fizetni. Lehet, hogy az egyháznak, a kántortanítónak fizettek valamilyen formában.

A jégverem kialakítását, a jég kivágását és a verembe történő odaszállítását és elhelyezését a falu lakói közösen végezték. Nincs adat arról, hogy kaptak-e fizetést a munkáért, vagy csak az egyháznak, a kántor úrnak tett szolgálatról volt-e szó.

Balás István, aki most 93 éves, elmesélte, hogy gyermekként milyen nagy élmény volt számára, amikor segédkezett nagyapjának, aki ökrös szekérrel vitte a pataktól a jeget a veremhez. A hatalmas állatok nagy erővel rendelkeztek, s könnyen vitték a megrakott szekeret. Később édesapjával lovas szekérrel szállították a jeget.

Sajnos nincs fénykép a jégveremről, de lelki szemeinkkel el tudjuk képzelni. Kár, hogy mostanában a telek sem olyan kemények, hogy a patak úgy befagyyna, mint régen, amikor a kavicságyig ért a jég. Annak viszont örülhetünk, hogy ma már szinte minden házban van hűtőszekrény, mélyhűtő.

*Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára*

Megújult a templomkert

Összeállította Szalay Ferenc és Bokros Levente plébános

A Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templom épülete és környéke az utóbbi években igen sokat fejlődött. Elkészült a megerősített fölépcső és annak burkolata, megújult kívül-belül a plébánia épülete. Bokros Levente atyának, egy elnyert pályázatnak, az adományozóknak, a kivitelezőknek és számtalan önkéntesnek köszönhetően kialakításra került egy zárandokokat is kiszolgáló konyha, vizesblokk. Megújították az templom elektromos hálózatát, megtörtént a templom kifestése, legutóbb pedig a passió képek restaurálása. A kocsibeálló is megújult.

Most már több éve a templomkertben volt a Cserhátszentivániaiak évenkénti világtalálkozója mindig június végén, rendszerint az utolsó szombaton. Itt kerültek felállításra a nagy sátrak, amelyek alatt a hosszú asztalok, padok lehetővé tették a finom ételek elfogyasztását és a baráti beszélgetéseket. A terepviszonyok miatt néha azonban sárban lehetett csak eljutni az érkező vendégeknek a regisztrációs pulthoz.

Nagy változást hozott, hogy Bokros Levente atya gondoskodott a templomkert megújításáról. A tereprendezéssel egyidőben új virágágyások kialakítása, geotextil elhelyezése, a járó részen burkolat kialakítása történt. Emiatt is új típusú sátrak beszerzése szükséges. A régiek már amúgy is rossz állapotban vannak, indokolt a csere.

Megérkezett a munkagép a plébánia épület és templom feljáró útjához. A fényképek jól mutatják a munkálatok egyes fázisait.

Talajmunkák
Erőgép és kéziszerszámok.

Készül a vízelvezetés és geoháló elhelyezése.
A virágágyás előkészítése.

Szentmise 2025 húsvétkor. Az oltár mögött a feszületen a letakart corpus mutatja, hogy még a feltámadás előtt készült a felvétel.

Tiszta, világos falak festés után.

A padokban a hívek nem csak Cserhátszentivánról.

A kép jobb alsó sarkában a leghátsó padban hátulról Balás István Cserhátszentiván legidősebb, 93 éves férfi lakosa.

Diplomafilm forgatása Cserhátszentivánon 2024

Ebben a gyönyörű fekvésű nógrádi kis faluban az évek során már több filmrészletet és két játékfilmet forgattak. Ezekről a korábbi kiadványokban beszámoltunk. Az orvos halála című filmet Mamcserov Frigyes rendezte 1966-ban, a főszereplő Páger Antal mellet, Bulla Emma, Pártos Erzszi, Dajka Margit, Sinkovits Imre szerepeltek.

Legutóbb Keményffy Tamás Mázli című filmszatíróját forgatták 2007-ben, aminek a bemutatója 2008-ban volt.

2024-ben „Egy tiszta pillanat” címmel Selmeczi András operatőr forgatta diplomafilmjének egy részét Cserhátszentivánon. A film írója és rendezője Vidovics Ádám.

A film szüzséje:

Tibor boldogan él vidéken a feleségével, legalább is ezt hiszi. Egy nap furcsa dolgok kezdenek történni vele és fokozatosan rájön, hogy minden, amit eddig a jelenének hitt, valójában rég tovatűnt és a valóságot összetört emlékezetének darabkáiból kell újra összeraknia.

Az egyik helyszín: Cserhátszentiváni parasztház. Kívül és belül

A stáb

rendező	Vidovics Ádám
1st AD	Papp Zsombor
operatőr	Selmeczi András
1st AC	Hirling Imre
2nd AC	Nagy Eszteranna
látványtervező	Vass Edi
fővilágosító	Viszokai Kristóf
világosító	Neubauer Máté
világosító	Varga Szilárd
gyártás vezető	Raffai-Huszák Zsombor
mikrofonos	Prijatelj Benoe
helyszíni hangkeverő	Szép Gergő
sminkes	Wolf Réka
szkriptes	Balogh Dóra
catering	Kovács Márkó
produktós asszisztens	Matyovszky Benedek
produktós asszisztens	Sági Viktor
Transport	Dunai Tibor
Transport	Kovács Erik
werk	Philip Norbert
színész	Szacsavay László (Tibor)
színész	Vlahovics Edit (Mária)
színész	Kovács S. József (Laci)
színész	Radnay Csilla (Gyöngyi)
színész	Lerch Vince (Peti)
színész	Lerch Virág (ifj. Júlia)
színész	Gál Réka Ágota (ifj. Mária)
színész	Lelkes Botond (ifj. Tibor)
színész	Vass Edi (Mária - Gyöngyi dublőr)
színész	Kovács Rebeka (Mária dublőr)
POST PROD	
vágó	Hejvői Tamás

A színészek

Szacs vay László
„Tibor”

Vlahovics Edit
„Mária”

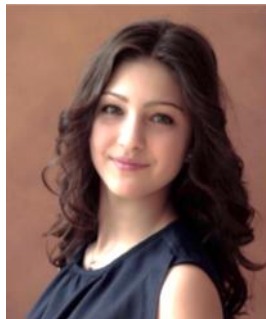
Kovács S József
„Laci”

Radnay Csilla
Gyöngyi”

Lelkes Botond
„ifj Tibor”

Gál Réka Mária
„ifj. Mária”

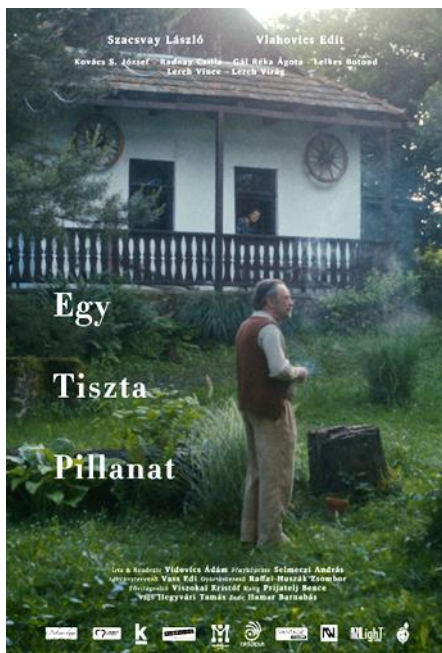
Lencz Vince
„Peti”

Lencz Virág
„ifj Júlia”

A rendező, a csapó, az operatőr, a színészek és a stáb tagjai Cserhátszentivánon 2024-ben.

Bal oldali kép: A forgatás szünetében.

A csapón látható a film címe, a rendező és az operatőr neve.

Háttérben a cserhátszentiváni és alsótoldi hegyek.

Jobb oldali kép: A film hivatalos plakátja.

Szacsvay László főszereplő és háttérben a cserhátszentiváni ház.

Jászárokszállási zeneiskola tanulói harmadszor az Angyalkertben

Pál Katalin hegedű tanárnő és szervező írása

2024. május 16-18 között harmadik alkalommal szerveztünk tábor a jászárokszállási zeneiskolások részére, amelyen 12 hegedűs, 10 zongorista és 7 citerás gyermek vett részt 5 tanár kíséretében.

A Jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulói a cserhátszentiváni Angyalkert Táborban hegedültek, citeráztak, zongoráztak, kórusban énekeltek, és igen sok élményben volt részük.

A kisdíákok közül többen már voltak korábban is ebben a gyönyörű fekvésű nógrádi faluban, az Angyalkert Táborban. Örömmel tértek vissza. Sík vidékről érkezni a hegyek, dombok közé mindig nagy élmény, amit a gyerekek és tanáraik meg is fogalmaztak.

Az iskola és a tábor célja nem az, hogy mindenki művész legyen, hanem az, hogy a gyermekek megszeressék a zenét, hogy egy hangszeren keresztül sokat tanuljanak önmagukról, másokról, a közös zenélés örömről. A zenetanulás figyelemre, koncentrációra, türelemre tanít, fejleszti a memóriát, hallást, olvasást, és mindeközben örömet is okoz a benne elmerülőeknek.

Külön élmény volt a sajátos, részben a földbe vájt, jurtaszerű, földdel fedett házakban lakni, nézni az erdővel borított hegyeket és hallgatni az erdő hangjait. A próbák és a zeneórák a főépületben voltak megtartva.

Egyéni hangszeres órákat, csoportos foglalkozásokat, kóruspróbát, szolfézsórákat tartottunk. Szabadidőben túráztunk, a gyerekek sokat mozogtak, játszottak a friss levegőn. Ugyanaz volt a célunk, mint az elmúlt két alkalommal, azaz összekapcsolni tanulást a pihenéssel, kikapcsolódással.

A napi program reggeli tornával kezdődött. A finom étkekről az Angyalkert tulajdonosai, Littai Andrea és Littai Zsolt gondoskodtak. Minden étel elfogyott.

Az utolsó napon a jó akusztikájú Kisboldogasszony templomban zárókoncertet tartottunk nagy sikerrel. A gyerekek szülei is örömmel hallgatták a zenei produkciókat.

Olyannyira jól éreztük magunkat, hogy idén már négynaposra tervezzük a tábor május 22-25 között.

Jászárokszállás, 2025. március 17.

*Pál Katalin
hegedű tanárnő, a tábor szervezője*

Jászárokszállási hegedűsök csapata Cserhátszentivánon, az Angyalkertben. A lenti képen próba közben.

Kirándulás a Hármás-forráshoz

2024. július 24-én

Konnerth Zita összeállítása

Immár hagyománya van annak, hogy az utazók, vándorok védőszentje, Szent Kristóf napján, vagyis július 25-én a Hármás-forráshoz kirándulnak a cserhátszentivániak.

A tavalyi könyv Forrás Piknik történetek című fejezetében olvasni lehetett a Barna Péter összeállítását a 2021 óta megrendezett találkozóról. A történethez hozzátartozik, hogy a hajdani Cserkész kereszt helyén új kereszt és egy információs tábla került elhelyezésre Barna Péter, Csonka Erika, Gyürky Mária, Littai Zsolt, Schmidt Gábor és fia, valamint Sramkó Gábor és fia közreműködésével. A keresztet Bokros Levente plébános áldotta meg 2021 július 25-én.

A kereszt ünnepélyes felavatása olyan jól sikerült, hogy megszületett az elhatározás: ezen a napon minden évben rendeznek egy Forrás Pikniket, ahová várják a Hármás-forrást, a természetet, a hagyományokat kedvelő embereket.

Mindez befolyásolta döntésünket, hogy 2024-ben kis csapatunk elkirándult a Hármás-forráshoz, és megnéztük a forrás felett az 1938 évszámot mutató öntöttvas táblát. Tehát tulajdonképpen ez a negyedik Szent Kristóf napi piknik volt.

A fényképek mutatják a résztvevőket, a fiúkat és a Forrás-piknik ötletgazdáját, Gyürky Máriát is

Ajtókoszorúk készítése a cserhátszentiváni erdő-mező ajándékaiból

2024. október

Konnerth Zita írása és fényképei

„Őszbe csavarodott a természet feje,
Dérré vált a harmat, hull a fák levele,
Rövidebb, rövidebb lesz a napnak útja,
És hosszúkat alszik rá, midőn megfutja”. írja Arany János a Toldi estéje című művében. A cserhátszentiváni erdők is megváltoznak az őszi hónapokban. A zöld levelek színesek lesznek, a fákról hull a makk és a tobozok, a bokrokon a bogyók megpirosodnak vagy kékes-feketék lesznek, mint a kökény.

Október végén, 28-án egy hétfői napon ezekből a természetben található növényekből készítettünk koszorúkat ajtódísznek. Urbán Erika, Cservölgyi Nándi, Staár Kata és anyukája, Lázár-Staár Ágota és jómagam, Konnerth Zita, előző nap megmászva a Közép-hegyet gombát, makkot, tobozt és száraz növényeket gyűjtöttünk, Erika pedig a kertből is hozott ezt-azt. Ezekkel díszítettük a szőlővesszőből font koszorúkat.

Az itt közreadott fényképek mutatják a koszorúkészítés folyamatát és a jó hangulatot.

A koszorúkészítők vidám csapata.

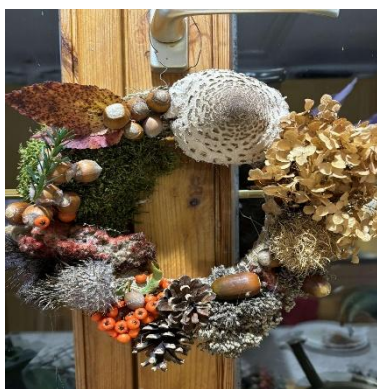

Lázár-Staár Ágota vidám hangulatban készíti a koszorúkat.

A jobb oldali képen Urbán Erika, Lázár-Staár Ágota és jómagam gyümöcslével koccintunk a munka örömére

A koszorú készítés munkafolyamata és a kész koszorúk.

A jobb oldali képen egyfajta ezüstös színű, száraz növény (Deres csenkesz, *Festuca glauca*) lett felkötve, amit a temető felé sétálva, jobb oldalon az út mellett bárki megtalálhat őszen. A belőle készült koszorú 50 cm-es átmérőjével, levendulára emlékeztető karakterével díszíthet akár ablakot vagy ajtót is.

Elsőáldozás Cserhátszentivánon

2024. szeptember 7-én

Kennerth Zita írása. Szerkesztette Szalay Ferenc

A hit erőt, bizakodásra okot adó érték, aminek igen sok megnyilvánulása van. Nem véletlen, hogy az egész világon, ha más és más formában is, de jelen van évezredek óta. Az áldozat, az áldozás fontos eleme a hit megnyilvánulásának. Nem véletlen, hogy szentáldozásnak is nevezik az eseményt. Egy hívő ember életében különösen jelentős az első áldozás, ami mindig emlékezetes marad. Az első áldozás előtti gyónás különleges lelki állapotot, a bűnöktől történő megszabadulás, a megtisztulás felemelő érzését hozza magával.

Amikor még több százan éltek Cserhátszentivánon a hitélet is erős volt, sok gyermek volt elsőáldozó, amit régi fényképek is bizonyítanak. Sajnos az utóbbi időben a falu lakosainak száma jelentősen csökkent, így elsőáldozóból is kevesebb van. Évek múltak el úgy, hogy egy gyermek sem vette magához a szentostyát.

Bokros Levente plébános atya pasztorációs munkájának is köszönhető, hogy 2024-ben újra volt elsőáldozó: az a fiatal emberke, aki az elmúlt évben elkészítette a templom mérethű makettjét, amely a tavalyi könyvben is látható, és itt az egyik fényképen, a szószerk parkányán.

Lakatos Artúr Frank előáldozása a falunapot követő vasárnap, 2024 szeptember 7-én, a templom zárásával egybe kötve zajlott le. Levente Atya sétált vele délelőtt, akkor még külön elbeszélgettek, majd a mise keretein belül, egyedüli elsőáldozóként bátran kiállt a hívők elé, ahol megáldották. Nagyszülei, Rózsa, Nóra, Laci és Béla és szülei Zita és Ábel büszkén álltak mellette. Nagyon szép és megtisztelő volt, hogy bemutatkozhatott a falu népe előtt, így már tudják ki ő. Artúrt egy barátja, Cservölgyi Nándi és az ő szülei, Zoli és Erika is elkísérték a nagy alkalomra.

Bokros Levente plébános atya és Lakatos Artúr Frank elsőáldozó gyertyával a kezében

Pillanatkép a szertartásról. A kép bal oldalán fent, a szószék karfáján látható a templom makettje, amit az elsőáldozó Lakatos Artúr Frank készített.

Az oltár mögött és előtt

A bal oldali képen balról: Kovács József akolitus Hatvanból, Lakatos Artúr Frank Artúr elsőáldozó, Bokros levante plébános, aki a szentmisét bemutatta és a Szalay testvérek, Kornél és Károly ministránsok Budapestről.

A szentmise résztvevői. Lehet, hogy elől a következő elsőáldozót látjuk?

A dédszülők emléke és gyermekkori élmények hozták vissza Cserhátszentivánra

Solti Mónika és Ludmán László házat építettek

Írta Solti Mónika, szerkesztette Szalay Ferenc

A Jóska patak bal partján, a köhíd előtt, a Kossuth Lajos utca legelső telkén, a 18/a szám alatt, a Pelecke déli lejtője alatt 2022-től egy kedves ház nőtt ki a földből. Igen szorgalmas család, Ludmán László és felesége, Solti Mónika építették a kétszintes házat. Még a nyári kánikulában is hallani lehetett a betonkeverő gép hangját. A ház még nincs teljesen kész, de már lakni lehet benne.

Elkészült a két autót befogadó kocsibeálló, aminek az alapján zúzott kő biztosítja, hogy nem kell tengelyig érő sárban parkolni. Örömteli, hogy baromfiudvart is létesítettek, s igazi falusi hangulathoz illő kakaskukorékolást lehet hallani. Az állatok szeretetét mutatja, hogy van három kecskéjük, amelyek a domboldal karbantartását végzik, s kecskesajt készítéshez biztosítanak alapanyagot.

Hogyan is kerültek Cserhátszentivánra?

Mónika dédszülei a faluban laktak, s örök álmukat a falu temetőjében alusszák. A házuk a kultúrháztól nem messze, az akkori húsbolt, majd tejcsarnok épülete közelében volt. Mónika édesanyja gyakran nyaralt itt, s őt magát gyermekkorában többször elhozták, főleg a temetőlátogatások alkalmával. Sok emlék köti a faluhoz, ezért is vásároltak férjével itt telket, s négy gyermek szülőjeként építették és építik a házat.

Mónika így emlékszik vissza.

Nagymamám Cserhátszentivánon született, még mindig áll a házuk a Kossuth Lajos utcában. Gyermekkoromban sokat hallottam "Szentiványról" és néhányszor elvittek magukkal szüleim az itteni temetőbe, ahol dédszüleim nyugoszanak. Sokat mesélt anyu is az ott töltött nyarokról.

Már gyerekként megfogott a gyönyörű, hegyekkel körülvett falu. Akkor még nem sejtettem, hogy egyszer itt fogunk élni, gazdálkodni. 2007-ben vettük a telket, majd 2008-ban tető alá is került a ház. Azután a gyereknevelés és a dolgozós hétköznapiak mellett nem igazán használtuk ki a meglétét.

Gödöllőiek vagyunk, ott neveltük fel négy gyermekünket és ma már három unokánk van. Laci eredeti szakmája autószerelő, de dolgozott tűzoltóként is jó pár évet. Ma kertépítéssel-, karbantartással foglalkozik. Én laboratóriumi asszisztensként dolgoztam a Biotechnológiai kutatóintézetben, majd a gödöllői GSK-ban (GlaxoSmithKline Biologicals Kft. gyógyszergyár) mikrobiológus technikusként. Most az alsótoldi LabNyúl Kft.-nél dolgozom rész munkaidőben, ahol szintén főként labormunkát végzek.

Fontos, hogy a fő tevékenységre legyen időnk, ezért mindketten rugalmas időbeosztással dolgozunk. 2023 ősze óta Gödöllő és Szentiván között megosztva, vagyunk itt hétköznapi, illetve hétvégén.

A fő tevékenység pedig az önfenntartó életmód felé haladás. Tyúkjaink tojással, hússal látnak el bennünket. Kecskesajtot, zsendicét csinálunk saját kecskéink finom tejéből. Illetve már rengetegféle tejterméket készítettem Schmidt Gabiék fantasztikus Jersey tehenei által termelt tejből: tejszint, vaj, tejföl, túrót.

Emellett tavaly kipróbáltunk néhány növényt saját fogyasztásra, illetve téli eltárolásra. Nagyon jól kiegészítik az itteni, kötött talajon termő növények a gödöllői homokon megtermelt haszonnövényeink körét. Tavaly sikerrel szüreteltünk és tároltunk el télire burgonyát, répát, vörös-és lilahagymát, céklát. Rengeteg egyéb növény színesítette az étlapunkat, mint sóska, tökfélék, karalábé, paradicsom, paprika, dinnye, kukorica, a teljesség igénye nélkül. Vegyszermentesen igyekszünk élni, nálunk nincs növényi hulladékégetés csak komposztálás. Az állataink, a számos baromfi és a kecskék elegendő trágyát biztosítanak a növények fejlődéséhez.

Az egész család szereti a természetet. Már a pici 2 éves unokákkal is megjártuk a Hármás forrást többször. Nem titkolt célunk, hogy ők is olyan falusi környezetben tölthessék majd a szünidőket, amilyenben mi is a férjemmel annak idején. Erre nagyon ideális hely Szentiván. A védett erdő minden évszakban gyönyörű, rengeteg vadat láthatunk, ha csendben túrázunk. Feltölt és fitten tart az erdőbéli séta. A forrásvizet is szeretjük fogyasztani. Minden együtt van egy természetközeli élethez.

Bal oldali kép: Az első „kapavágás”, a ház alapjának előkészítése 2007-ben.

Jobb oldali kép: Egy évvel később, 2008-ban már tető alatt van a ház, ami persze soha sincs kész, mert mindig van mit tenni rajta, benne. Az előtérben látható, hogy még tengelyig ér a sár. Azóta már zúzott kő burkolat biztosítja, hogy sármentesen lehet megközelíteni a domboldalba simuló házat.

Fényképek a családi archívumból

Az 1881-ben és 1896-ban született **dédszülők síremléke** a cserhátszentiváni temetőben, ahova nagymamával sokszor kimentünk.

Széles Pál (1881-1956) és Széles Pálné (1896-1959).

Számomra gyermekkori emlék, aminek szerepe volt abban, hogy ebben a faluban vásároltunk telket, ahol a házunkat építettük, s ahol életvitelszerűen élünk az év nagy részében.

Bal oldali kép: Dédnagyanyám, Széles Pálné (1896-1959)

Jobb oldali kép: Nagyanyám, Széles Ilona első szentáldozási emléklapja, amelyet 1936. május 21-én Ócsay György plébános írt gyöngybetűivel.

A fényképek a cserhátszentiváni volt kőbánya falánál.
Bal oldalon: Édesanyám Széles Franciska 1966-ban. *Jobb oldalon*
 én, azaz Solti Mónika 1976-ban.

Bal oldali megkopott fotó: Széles Erzsébet nagynéném és Szondi Mihály esküvői fényképe 1938-ban.
Jobb oldali fénykép: Családi fotó az 1950-es évekből. Szondi Mihály és felesége az öt gyermekekkel. Hátul áll Szondi Pál és Valéria, az első sorban balról Gyuri, Szondi Mihályné, Misi, Szondi Mihály az apa és Jancsi.

A dédszülők háza ma is áll Cserhátszentivánon a Kossuth Lajos utcában.

Kossuth u.44.

Életünk a „farmon”

Mindig van friss tojásunk és csirkehúsért sem kell a piacra vagy a boltba menni.

Meleg nyári eső után „pipálnak” a hegyek. Finomköd száll fel. Ilyenkor bújik elő Cserhátszentiván egyik legfinomabb gombája, az ízletes vargánya (*Boletus edulis*), amit frissen és szárítva is fogyasztunk.

Kecskéink minden nap adnak tejet. Ebből készítem a sajtot és a finom zsendicét.

A kecskesajt készítésének fázisai.

Pasztörözés. Csepeg a savó, a sajtkenőben lágy gomolya. És a kész termék: lila hagymás, olaszos és natúr gomolya.

Mi a zsendice? A sajtgyártásból visszamaradó savó még sok ásványi anyagot, tejcukrot, albuminfehérjét és zsírt tartalmaz. Ha savót természetes úton megsavanyítják, vagy ecetsavat adnak hozzá, majd 70-90 °C-ra felmelegítik, akkor a savóban maradt fehérje (laktalbumin) pelyhes csapadék formájában kicsapódik. **Ez a zsendice.** A zsendicét sajtruhán átszűrve, 12 órás csurgatás után kapják meg az ordát (albumin savósajt). A friss sajtok közé tartozik.

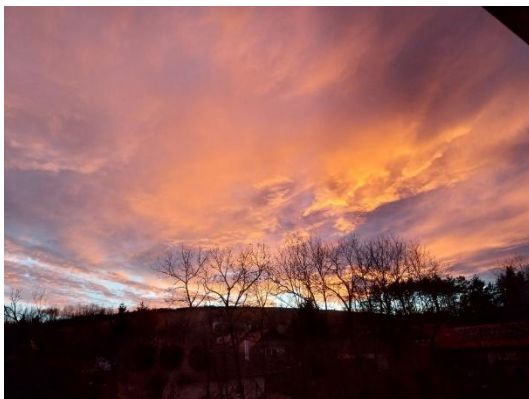
A kecskegidák játékosak, mint a mesében, sok örömet okoznak.

Ludmán László és Solti Mónika cserhátszentiváni házukban.

A kis konyhakertünk sok örömet okoz.
A bal oldali képen még zöld a paradicsom. A jobb oldali képen az első paradicsomszüret eredménye.

Bal oldali kép: Dani unokám és Zoltán fiam a kertben
Jobb oldali kép: Különleges alkonyi fények Cserhátszentivánon.

A TÉBLÁB Kenderkóc csoportja az Angyalkertben 2024 augusztusában *Vörös Árpád írása*

A budapesti **Tébláb Művészeti Iskola Kenderkóc csoportja** jó néhány éve tölti nyári tánctáborát Cserhátszentivánon az Angyalkert Táborban. Kiváló házigazdák látnak itt bennünket vendégül, az épületek, a természeti környezet mindenben segíti elmélyült szakmai munkánkat. Egyszóval számunkra ez egy fantasztikus helyszín.

Néhány mondat magunkról:

A TÉBLÁB Alapfokú Művészeti Iskola intenzíven fejlődő művészeti csoportosulásként közel 30 éve meghatározó szerepet vállalt és kapott Budapesten. Célunk művészetértő és -kedvelő, nyitott fiatalok nevelése a dél-pesti régióban. Legfontosabb feladatunknak a magyar és a velünk együtt élő népek autentikus kultúrájának megismerését, megismertetését tartjuk. A tánc és a társművészetek nyelvén keresztül nevelünk emberségre, szeretetre, a múlt tiszteletére.

Az intézményünk megálmodója, jelenleg a Tébláb Táncművészeti Alapítvány elnöke Vörös Árpád néptáncpedagógus, koreográfus, aki 1998-ban munkásságáért Művelődésért díjat, 2016-ban Pro Urbe díjat kapott. 2020-ban a Magyar Kultúra lovagjává ütötték. Az alapítvány igazgatója Gorács József néptáncpedagógus, koreográfus, aki 2016-ban munkásságáért Művelődésért díjban részesült. 2002-ben a Tébláb kollektíváját Budapest Főváros Önkormányzata „Budapestért” díjban részesítette, 2006-ban pedig Budapest XVIII. Kerületének képviselőtestülete, Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Pro Urbe díjat adományozott az iskolának.

A Tébláb Alapfokú Művészeti Iskola 10 éves művészeti munka folytatásaként 1999-ben alakult meg a néptánc oktatására, és mára több mint 300 gyermeket tanító komplex művészetoktatási intézménnyé vált. Korosztályi és területi elosztásban jelenleg 18 csoportot működtetünk. Ebből egy csoport a Kenderkóc, melynek tagjai néhány egyetemista fiattól eltekintve többségében középiskolások.

Intézményünkben 6-22 éves gyermekek, fiatalok tanulhatnak. A művészet mindenkié, s a művészeti nevelésnek, mint az oktatás egészének is meg kell felelnie az élethosszig tartó tanulás követelményeinek. Ennek érdekében a dél-pesti régió számos óvodájában jelen vagyunk, illetve két szülői táncsoport is működik a Tébláb Művészeti Iskolát fenntartó Tébláb Táncművészeti Alapítvány közreműködésével.

Reméljük, hogy a Tébláb nem „csak” iskola, hanem egy olyan civil közösségi tér is egyben, ahol a gyerekek, szülők, pedagógusok közösen élik meg a hétköznapi és az ünnepnapok örömeit. Ezt a szellemiséget tapasztaljuk meg minden évben Cserhátszentivánon, az Angyalkert táborban, ahol egy Kárpát-medencében található néprajzi terület, dialektus táncanyagát, hagyományos kultúráját vesszük górcső alá. A rengeteg tánc mellett van időnk játékokra, nevetésre. Az együttlét örömét nagyban segítik kiváló házigazdáink, hálás köszönet érte!

A mester és tanítványai.

A TÉBLÁB Kenderkóc csoport tagjai Cserhátszentivánon az Angyalkertben 2024 augusztusában. Van, aki már nem először vesz részt a táborban. Öröm nézni a sok vidám fiatalt.

A fiatalok ropják a táncot.

Jókedv és vidámság. Bizony kemény munka a tánc, el lehet fáradni benne.

Az Angyalkert tulajdonosai és működtetői, Littai Zsolt és Littai Andrea, akik gondoskodtak mindenről, hogy a táborozás jó hangulatú és sikeres legyen.

Ferenc pápa apostoli áldása

Dr. Szalay Ferenc részére

Barátaim nagy meglepetést okoztak azzal, hogy számomra megszerezték Ferenc pápa apostoli áldását a 80. születésnapom alkalmából. Becses emlék.

Konrad Krajewski kardinális aláírásával érkezett Vatikánból a színes oklevél.

Az angol nyelvű szöveg fordítása:

A Szentatya, Ferenc pápa szívből adja a kért apostoli áldást Szalay Ferenc részére 80. születésnapja alkalmából, a bőséges isteni kegyelem áradását kérve számára a Boldogságos Szűz Mária közbenjárásával 2024. október 16-án.

A jobb alsó sarokban a Santa Maria Maggiore bazilika fényképe, ahol Ferenc pápa nyugszik 2025. április 26 óta.

Húsvéti locsolás Szentivánon 2025

A húsvéti locsolás szokása régi időkre nyúlik vissza, de a városokban alig, a falvakban is csak kevés helyen maradt meg. Cserhátszentivánon szerencsére még megmaradt ez a kedves szokás, köszönhetően a lelkes felnőtteknek és a még lelkesebb gyerekeknek.

A húsvéti ünnep azzal kezdődik, hogy véget ér a 40 napig tartó böjt, a hústól való tartózkodás. Ezt fejezi ki az ünnep magyar neve is, a hús magunkhoz vételének első napja. A húsvét és a hozzá tartozó ünnepek a mozgó ünnepek közé tartoznak, vagyis nem esnek ugyanarra napra minden évben. A niceai zsinat 325-ben elhatározta, hogy a húsvét ünnepe a tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltét követő vasárnap legyen, amely mindig a március 22. és április 25. közötti időre esik. Így függetlenítették a keresztény ünnepet a zsidó pászachtól. Eredetileg a két ünnep egybeesett.

Az ünnep eredete persze még régebbi. A természet megújulását, a tavasz érkezését évszázadok, sőt évezredek óta megünnepelték. Az ókori Rómában ez volt a floreália, a tavasz, a virágok istennőjének, Florának a vidám ünnepe.

A víz tisztelete is régi keletű, a pogány időkre nyúlik vissza. Őseink különleges erőt tulajdonítottak a tavaszi víznek, úgy vélték, tisztító és megújító, termékenyítő ereje van. A friss kútvízzel vagy patakvízzel történő fürdésnek betegség elleni védelmet is tulajdonítottak, ezért sok helyen az állatokat is a vízhez hajtották. Az idők során kialakult egy tavaszi rituálé, amely során a hajadon nőket a víz erejével tisztították meg. Ezt építette be a kereszténység is a húsvéti ünnepkörbe, s ebből alakul ki a locsolkodás néphagyománya.

Az életet adó víz tehát több évszázada központi eleme a húsvéthétfőhöz kapcsolódó népszokásoknak és a keresztény hagyományoknak.

Magyarországon a lányok vízzel történő megöntözését az 1800-as évektől egyre több helyen – főleg a városokban – felváltotta a szagos vízzel, kölnivel történő locsolás. A fiúk, férfiak húsvét másnapján sok helyen csapatokban locsolják meg a lányokat, asszonyokat, s hozzá verseket rigmusokat mondanak. Szokás, hogy a locsolók ajándékokat, főleg piros tojást, a gyerekek pénz kapnak. Az eseménynek közösségépítő szerepe, társadalmi jelentősége is van.

Nógrád vármegyében is sok helyen megmaradt a húsvéti locsolás szokása, a hollókői locsolás országos hírűvé vált. A tavalyi könyvben beszámoltunk a cserhátszentiváni locsolásról. Idén, 2025-ben még többen csatlakoztak húsvét másnapján a locsolócsapathoz.

Itt közreadjuk Staar Péter és Cservölgyiné Urbán Erika fényképes beszámolóját, ami visszaadja a közösségi esemény vidám hangulatát, melyen a „Hétvégiek” és a Cservölgyi család vett részt. Szerencsére napsütéses, szép idő volt.

2025 húsvét hétfő. A vidám locsolócsapat napsütésben
Süti kutya is örül.

Vidám hangulat. Készülnek a szelfik. A háttérben a kút.
A fenti képen: Lakatos Ábel és fia, Lakatos Artúr Frank
A lenti képen: Lakatos Ábel és fia, Lakatos Artúr Frank, Staar Barnabás, Schmidt Barnabás, Stefán Áron, Cservölgyi-Urbán Nándi

Házról házra. A kölni mellett a vízzel történő locsolásra is készen.

Ők biztosan nem hervadnak el.

Minden lány és asszony meg lett locsolva.

A fiúk vidám pillanatai.
A locsolóverset figyelemmel hallgatják a lányok.

Locsolás után.

Finom étek és közös étkezés.

Akik biztosan vissza fognak emlékezni erre a húsvétra

Fenti képen a felső sorban: Lakatos Ábel, Schmidt Barnabás, Stefán Tamás, Cservölgyi Zoli. *Alsó sorban:* Lakatos Artúr Frank, Staar Barnabás, Stefán Áron, Cservölgyi Urbán Nándi

Lent: Molnár Petra, Stefán Blanka, Molnár Réka, Staar Kata és Dézi

Húsvét a tavasz, a megújulás ünnepe.

A tojás emlékeztet az újjászületésre.

Az ajtókoszorú és a festett tojások gondos munka eredményeként születtek.

Cserhátszentiván és a világháló

A modern technika, az informatika, az internet, azaz a világháló fejlődése új lehetőséget nyitott a kis falvak számára is. Cserhátszentivánon évekkel ezelőtt egyedül a vezetékes telefon állt rendelkezésre. Ha volt is valakinek mobiltelefonja, térerő hiányában nem használhatta. Nagy előrelépést jelentett, hogy most már van térerő, lehet használni az okostelefonokat és a számítógépeket, laptopokat is.

Kinyílt a világ. Óriási előny, hogy egy közösségnek, sőt magánszemélynek is lehetősége van hírt adni magáról, a közösségéről. A honlapok kaput nyitnak a világra.

Cserhátszentiván első honlapját Murányi Gyula hozta létre 2008-ban, és azóta is fokozatosan fejleszti azt. A honlap gondozása, az adatok frissítése komoly feladat. Nagy érték, hogy régi adatok, események, fényképek megőrzésre kerülnek, és néhány kattintással láthatóvá válik a múlt és a jelen.

<http://www.cserhatszentivan.com>

A honlap beköszöntő mondata: Isten hozott a Cserhatszentivan.com lokálpatrióta honlapon.

A nyitó mondat egy Radnóti Miklós idézet: „*Nem tudhatom másnak e tájék mit jelent, nekem szülőházam...*”

A tartalom igen gazdag. A falu történelme, a különböző események, régi és új fényképek, a látnivalók, a világtalálkozók és az azokról szóló beszámolók, meghívók, az alapítvány hírei mind olvashatók itt. Külön érték, hogy a temetőben található sírokról, sírfeliratokról szinte katalógus-szerűen láthatók a fényképek.

Ha valaki szeretne hírt feltenni vagy megosztani valamilyen élményt, információt, az a honlap gondozójának írhat a muranyi.gyuszi@cserhatszentivan.com címre.

Időközben létrejött a falu hivatalos honlapja is:

<https://cserhatszentivan.hu>

Ezt az oldalt az önkormányzat, a polgármester gondozza. Itt jelennek meg az adatok arról, hogy kik az önkormányzat tagjai, mikor van közmeghallgatás, ahogy itt olvashatók a választási hírek is, illetve a hasznos biztonsági felhívások vagy a meghívók a falunapra és más eseményekre.

Egy másik fontos, közkedvelt honlap az Angyalkert Tábor honlapja:

<http://angyalkert-tabor.hu>

A falu idegenforgalmi értékét, ismertségét jelentősen fokozza az Angyalkert Tábor.

A honlapon olvasni lehet az árakról, a jelentkezésről, az elérhetőségről és a helyfoglalásról, de sok fénykép is látható a táborhelyről, ahogy a korábbi táborozók lelkes visszajelzéseit is megtaláljuk itt

Komoly idegenforgalmi jelentősége van

a <https://www.szentivanyivendeghazak.hu/> honlapnak, ami 2023 óta működik, s amit Péter Nikolett gondoz. A honlap a szálláshely Facebook-oldaláról is elérhető:

<https://www.facebook.com/szentivanyivendeghazak>

Örömteli, hogy a vendégek száma egyre növekszik, és nem csak nyári hónapokban, hanem valamennyi évszakban.

A Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templomnak is van honlapja és Facebook elérhetősége.

<https://cserhatszentivan-plebania.webnode.hu>

A honlap gondozója Bokros Levente plébános (bokros.levente@gmail.com).

Tehát látható, hogy a világhálónak Cserhátszentivánon is egyre nagyobb a jelentősége. Ugyanakkor velünk maradt Gutenberg találmánya, a könyv is, így ennek a „sárga könyv” sorozatnak a jelentősége sem csökkent. Az olvasáshoz nem kell sem térerő, sem internet, de még elektromos áram sem.

*összeállította Dr. Szalay Ferenc
professor emeritus, Cserhátszentiván díszpolgára*

Cserhátszentivánért Alapítvány

Az alapítás éve: 2011

Adószám: 18216860-1-12.

Bankszámlaszám: 11710088-20001041

Székhely: 3066 Cserhátszentiván, Rákóczi út 21.

Alapító: Murányi Árpád

Kuratórium: Lord Eszter, Murányi Gyula, Dr. Szalay Ferenc. Korábbi tagok: Cservölgyi Zoltán és Sándor Józsefné

Felügyelőbizottság: Dr. Kasza Mónika, Kaszáné Berkó Katalin (könyvelő), Benkóné Turcsányi Ildikó

Senki semmilyen díjat vagy térítést nem vesz fel.

Amit eddig tettünk:

A templom és a plébánia felújítását szervezéssel, pályázatok elnyerésével (8,5 és 4 millió Ft) és több mint 2 millió Ft alapítványi pénzzel segítettük.

Létrehoztuk a plébánián Bakallár József festőművész 30 műből álló állandó kiállítását, ami később átkerült a művelődési házba. Elősegítettük a templomi oltárkép felújítását a templomszentelés 75. évfordulójára, valamint 4 db úrnapi asztalt vásároltunk összesen 340 ezer Ft értékben, a templom villanszerelését 400.000 Ft-tal támogattuk.

Az Önkormányzatot eddig 7 alkalommal támogattuk (temető, úttervezés, falunapok), összesen 827 ezer Ft értékben.

Most, 2025-ben tizenötödik alkalommal szervezzük meg a Cserhátszentivániak Világtalálkozóját. A korábbi találkozók közül egyet alapítványi pénzből támogattunk 100 ezer forinttal, továbbá 50 ezer forinttal segítettük a parton a járműforduló kialakítását.

Segítettük a Hármasszobor rendbetételét, a cserkészkereszt újraállítását és az információs tábla elkészítését 190 ezer Ft értékben. Új tároló

állványokat készítettünk a kultúrházi Bakallár-kiállításához 533 ezer Ft értékben.

Forrásaink:

Mindezeket sokak nagylelkű felajánlása tette lehetővé. Százharminchárom fő támogatónk mintegy 3,9 millió Ft-ot adományozott banki, ill. alapítványi készpénz átutalási megbízással. A személyi jövedelemadó felajánlott 1%-ából 904 ezer Ft-hoz jutottunk.

2025.04.30-án 117.903 Ft volt a bankszámlánkon.

Isten fizessen meg minden múltbeli és jövőbeni segítséget!

Cserhátszentiván, 2025.05.20

a Kuratórium nevében

Murányi Gyula

<http://www.cserhatszentivan.com/szentivanert/>

Adószám:18216860-1-12.

Bankszámlaszám: 11710088-20001041

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondok mindazoknak, akik írásukkal, adatok közlésével, dokumentumok rendelkezésre bocsájtásával vagy más módon hozzájárultak e könyv elkészítéséhez.

A könyv gazdag képanyagához fényképeket küldtött Andorkó Ferenc, Bokros Levente (internetről), Cservölgyi Zoltán, Konnerth Zita, Littai Andrea, Littai Zsolt, Péter Nikolett, Solti Mónika, dr. Szalay Ferenc, dr. Urbán Erika, Vörös Árpád és Zeller Beatrix. Köszönet érte.

Nagy öröm volt tapasztalni, hogy sokan szakítottak időt és energiát arra, hogy emlékeiket felidézzék és írásba foglalják, illetve, hogy beszámoljanak aktuális eseményekről. A szerzők nevét mindenhol feltüntettem.

Bízom abban, hogy még sokan vannak, akik a tervezett sorozat részeként megjelenő jövő évi vagy későbbi kiadványokban közkinccsé teszik azt, amit arra érdemesnek gondolnak. Külön felkérés nélkül várom a jelentkezéseket e-mailben: szalay.ferenc@semmelweis.hu

Külön köszönetet mondok Andorkó Ferencnek, aki jelentős informatikai tudásával nemcsak a képek feldolgozásában, hanem a kézirat technikai szerkesztésében is igen nagy segítségemre volt.

Takarékossági okokból a szerkesztés és a tördelés munkáját magam végeztem. A gondos lektorálást Lancz Edinának, a nyomdai kivitelezést az Europrinting nyomda munkatársainak, személy szerint Gyenes Erzsébetnek köszönöm meg.

E helyen is megköszönöm mindazoknak, akik tevékenységükkel, szellemi vagy kétékezi munkájukkal, nyilvános szerepvállalásukkal, természetbeni vagy pénzadományukkal hozzájárultak a korábbi és az idei világtalálkozó megszervezéséhez és lebonyolításához.

Cserhátszentiván, 2025. június 5-én

*Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára
Budapest-Cserhátszentiván*

MEGHÍVÓ

Cserhátszentivániaiak 16. Világtalálkozója

2026. június 27., szombat

Előzetes program

9:00 órától regisztráció, Szalay professzor sárga évkönyvének átvétele, beszélgetés

11:00 órakor Szentmise (Bokros Levente plébános), majd evangélikus áhítat a temetőben, koszorúzások

Közös ebéd. Hozott sütemények

Gyermekrajz kiállítás értékelése

Kalász Máté és Tamás (Gyürky unokák) autentikus népi zenéje

Gyermek és felnőtt produkciók (zene/mese/vers/...)

Résztevők által hozott szentiványi emlékek megnézése

Mindenkit szeretettel vár

C S E R H Á T S Z E N T I V Á N

A rendezvény anyagilag támogatható a Cserhátszentivánért Alapítvány számláján bankátutalással (11710088-20001041) és a helyszínen az ajándékdozban elhelyezett készpénzzel.

A szervezők nevében muranyi.gyuszi@cserhatszentivan.com
06304002439. www.cserhatszentivan.com

JEGYZET

Impresszum:

Cserhátszentiván 2025.

Írta és szerkesztette:

Dr. Szalay Ferenc

Kiadó: Felabor Hungary Kft

Felelős szerkesztő: Dr. Szalay Ferenc

Nyomda: Europrinting Budapest

ISBN 978-615-82508-0-1

Mintha körzővel rajzolták volna, és egy mesterember faragta volna ki az odút, ahol a madárfiókák kikeltek. A mester egy nagy fakopáncs (*Dentrocopos major*) volt Cserhátszentivánon.

A **bougainvillea** (murvafürt) latin nevét egy francia tengernagyról, Louis Antoine de Bougainville-ről kapta. A csodás kúszónövény őshazája Dél-Amerika, mára azonban a világ minden pontján megtalálható, éghajlati viszonyoktól függően szabadföldi vagy dézsás növényként. A kicsi, hármassával megjelenő fehér virágokat szép rózsaszín murvalevelek veszik körül. A fagyot nem tűri. A verandán igen hálás növény.